

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Katedra financí

Osobní finance Půjčky a úvěry

Ing. Gabriela Oškrdalová
e-mail: oskrdalova@mail.muni.cz

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0189.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Půjčky a úvěry

- půjčky, úvěry
- úroková míra, úroková sazba, úrok, RPSN
- klasifikace úvěrů
- spotřebitelský úvěr
- splátkový prodej
- kreditní karta
- leasing
- hypoteční úvěr

Půjčka vs. úvěr

■ Vymezení:

- Smlouvou o půjčce přenechává věřitel dlužníkovi věci určené podle druhu, zejména peníze, a dlužník se zavazuje vrátit po uplynutí dohodnuté doby věci stejného druhu.

Při půjčce peněžité lze dohodnout úroky.

Při půjčce nepeněžité lze ujednat místo úroků plnění přiměřeného většího množství nebo věcí lepší jakosti, zpravidla téhož druhu.

657, 658 občanského zákoníku

- Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

497 – 507 obchodního zákoníku

Půjčka vs. úvěr

- Základní rozdíl
 - Právní úprava - občanský X obchodní zákoník
 - Půjčku lze sjednat i bez úroků.
 - Smlouvu o úvěru lze plnit i vůči jiným osobám.
 - Předmětem smlouvy o půjčce nemusí být pouze peněžní prostředky.
 - Smlouva o úvěru je tzv. konsenzuální. Smlouva může vzniknout bez ohledu na to, zda jsou peněžní prostředky skutečně poskytnuty.
 - Smlouva o půjčce je tzv. reálná. Ke vzniku smlouvy nemůže dojít bez přenechání věcí, které jsou předmětem půjčky.

Základní související pojmy

- úroková míra – podíl odměny za zapůjčení kapitálu k celkové výši poskytnutého kapitálu za určité časové období
 - nominální úroková míra – sjednaná úroková míra mezi věřitelem a dlužníkem, jejími významnými charakteristikami jsou:
 - délka časového období, za které je poměřována – roční – p. a., pololetní – p. s., čtvrtletní – p. q., měsíční – p. m. a denní – p. d.
 - četnost připisování úroků – úroky mohou být připisovány např. ročně či pololetně; úrokové období - doba, za kterou se úroky pravidelně připisují
- úroková sazba – úroková míra pro konkrétní případ
- úrok – kvantitativní rozdíl mezi vypůjčenou a vrácenou částkou kapitálu, peněžitá odměna za půjčení finančních prostředků
- RPSN (nejen u spotřebitelských úvěrů) – úroková sazba + všechny náklady související s daným úvěrem porovnání jednotlivých nabídek, zhodnocení jejich výhodnosti

Klasifikace úvěrů

- příjemce – fyzická, právnická osoba, příp. stát a různé veřejnoprávní subjekty
- forma poskytnutí – čistě peněžní úvěr (hotovostní a bezhotovostní podoba), závazkové úvěry a záruky
- doba splatnosti – krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé
- účel použití – účelové, neúčelové
- způsob zajištění – zajištěný, nezajištěný
- měna – domácí, zahraniční
- poskytovatel - bankovní, nebankovní

Spotřebitelské úvěry

- úvěry poskytované spotřebitelům, tedy fyzickým osobám, které nejednají v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání
- od 1. ledna 2011 vstoupil v účinnost nový zákon o spotřebitelském úvěru (zákon č.145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů), který v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady upravuje definici spotřebitelského úvěru, zvyšuje informační povinnosti poskytovatelů a zprostředkovatelů a posiluje postavení spotřebitelů v těchto vztazích. Nejvýraznějším posílením práv spotřebitelů je možnost žadatele o spotřebitelský úvěr odstoupit od úvěrové smlouvy do 14 dní bez udání důvodu. Věřitel je povinen uvádět v před smluvních informacích všechny poplatky spojené s poskytnutím spotřebitelského úvěru (jejich popis, způsob placení a výši) a tyto poplatky do výpočtu RPSN zahrnout (do RPSN se naopak nezahrnují úroky z prodlení a smluvní pokuty, ale důsledky prodlení se splácením úvěru musí být v před smluvních informacích též jasně uvedeny).

Spotřebitelské úvěry

- Definice - 1 z. č. 145/2010 Sb. - odložená platba, půjčka, úvěr nebo jiná obdobná finanční služba poskytovaná nebo přislíbená spotřebiteli (fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání) věřitelem, nebo zprostředkovatelem.
- Zákon také definuje půjčky či úvěry, na které se právní úprava nevztahuje (2 z. č. 145/2010 Sb.) – jedná se např. o půjčku:
 - poskytnutou pro účely bydlení, v níž je pohledávka zajištěna zástavním právem k nemovitosti a jejímž účelem je nabytí vlastnického práva k nemovitosti,
 - sjednanou v podobě nájmu věci nebo leasingu, u nichž není sjednáno právo nebo povinnost koupě předmětu smlouvy po uplynutí určité doby (tzv. operativní leasing),
 - poskytnutou bez úroku nebo jakékoli úplaty,
 - sjednanou v podobě průběžného poskytování služby nebo dodávání zboží stejného druhu, za které spotřebitel může platit v průběhu jejich poskytování formou splátek,
 - s celkovou výší nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 1 880 000 Kč; částka 5 000 Kč se považuje za dosaženou též tehdy, je-li mezi tímž věřitelem a spotřebitelem uzavřeno v období 12 měsíců více smluv se stejným nebo obdobným účelem, přičemž za smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, se považuje smlouva, kterou se dosáhne nebo přesáhne celková výše úvěru 5 000 Kč, a všechny následující smlouvy uzavřené v uvedeném období.

Spotřebitelské úvěry

- Za spotřebitelský úvěr spotřebitel zaplatí:
 - úrok vyjádřený obvykle v procentní sazbě p.a.
 - jednorázový poplatek za vyřízení úvěru (obvykle v řádu několika stokorun či tisícikorun)
 - někteří věřitelé s poskytnutím spotřebitelského úvěru spojují i povinnost nákupu jiného finančního produktu (většinou pojištění), jehož náklad cenu úvěru též zvyšuje

Spotřebitelské úvěry

■ RPSN

- Poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen uvádět RPSN – tj. celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, vyjádřené jako roční procentní podíl z celkové výše spotřebitelského úvěru. Tato sazba slouží k porovnávání nákladů na úvěr mezi různými poskytovateli a musí podle zákona obsahovat nejen roční úrok, ale všechny náklady na spotřebitelský úvěr, které musí dlužník platit (tj. nejen poplatky za přípravu smlouvy, správu úvěru apod. ale i např. poplatky za vedení platebního účtu, je-li požadován, poplatky za pojištění neschopnosti splácet, je-li požadováno, poplatky spojené s požadovaným zajištěním).
- Kalkulačka pro výpočet RPSN je dostupná na webových stránkách České obchodní inspekce - www.coi.cz/cs/spotrebitel/nez-si-vezmete-spotrebitelsky-uver.html.

Spotřebitelské úvěry

■ poznámka ČNB

(http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/spotrebitelske_uvery.html):

„Kalkulačky pro výpočet RPSN mají na svých webových stránkách i banky. Sazba, se kterou kalkulačky bank pracují, je však většinou ta nejnižší, kterou banka pro uvedený typ úvěrů nabízí a na kterou většina klientů nedosáhne. Každý klient banky se hodnotí podle tzv. individuálního scoringu – což je funkce hodnocení bonity klienta. Scoring je prováděn na základě sběru dat o klientovi - věk, zaměstnání, vzdělání, plat, apod. Na jeho základě se stanovuje konkrétní úroková sazba úvěru. Úvěrová kalkulačka uváděná na webových stránkách bank je tudíž pouze orientační a pro vaše posouzení, zda je pro vás úvěr splatitelný, nemá žádnou vypovídací hodnotu.“

Spotřebitelské úvěry

- Dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru (například poskytnutí předšmluvních informací vč. RPSN) vykonává Česká obchodní inspekce, s výjimkou dozoru nad činností těch subjektů, které spadají do dohledové kompetence České národní banky (např. banky, spořitelní a úvěrní družstva, příp. platební instituce).

Doporučení ČNB

(http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/spotrebitelske_uvery.html)

- *Při vyřizování půjčky buďte obezřetní už jen z toho důvodu, že nerozumíte nebo že nepřečtete všechny podmínky, které jsou vám předloženy. Rozhodně nekývejte na vše okamžitě, promyslete si všechna pro i proti.*

- *Pozor si dejte na tzv.:*
 - *rozhodčí doložku - souhlas s tím, aby v případě jakéhokoli sporu, který není vyřešen dohodou smluvních stran, o celé věci rozhodoval předem určený rozhodce, příp. rozhodčí soud;*

 - *prohlášení o tom, že smlouvu nepodepisujete v tísní ani pod nátlakem a že nejde o smlouvu za nápadně nevýhodných podmínek. Zde se jedná o snahu společnosti vyhnout se prohlášení neplatnosti smlouvy pro nevyváženost v neprospěch spotřebitele podle občanského zákoníku;*

Doporučení ČNB

(http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/spotrebitelske_uvery.html)

- *věnujte pozornost výši RPSN. Platné právní předpisy nikde nestanoví maximální výši roční procentní sazby nákladů. Je věcí potencionálního dlužníka, zda je ochoten na příslušnou sazbu přistoupit.*

- *V každém případě byste měli:*
 - *seznámit se s nabídkami více společností - neberte si půjčku u první, na kterou narazíte; preferujte známé společnosti před neznámými jednotlivci;*
 - *smlouvu nikdy nepodepisujte ihned - nespěchejte s podpisem – vezměte si ji s sebou domů a důkladně se seznamte, na nejasnosti se ptejte;*
 - *zjistit si RPSN - nechte si propočítat počet splátek včetně celkově splacené sumy;*
 - *zjistit si, jaké jsou vyžadovány záruky za půjčku a zda nejsou nepřiměřeně vysoké (můžete lehce přijít – v případě neplacení – o majetek).*

Přehled nejdůležitějších změn, které zákon o spotřebitelském úvěru od 1. 1. 2011 přinesl:

(<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/nova-pravidla-pro-spotreb-uvery-1-1-2011/1000464/59248/>)

■ 1. Posílení práv spotřebitelů

Zákon podstatně zvýšil práva spotřebitelů. Ti mají nově např. možnost odstoupit od úvěrové smlouvy do 14 dnů bez udání důvodu. Rovněž jsou nastaveny přísné limity na poplatky za předčasné splacení úvěru (což např. usnadní refinancování půjček). Věřitel má dnes právo na náhradu nutných a objektivně odůvodněných nákladů, které mu vznikly v přímé souvislosti s předčasným splacením – tyto jsou však omezeny procentuální částkou (1 %, popř. 0,5 %) z předčasně splácené části úvěru.

■ 2. Posílení informační povinnosti poskytovatelů úvěrů

Zákon zvýšil informační povinnosti poskytovatelů spotřebitelských úvěrů (a to dle některých názorů až nadmíru). Spotřebitel tak bude zahrnut celou řadou detailních informací (které ke svému rozhodnutí podepsat úvěrovou smlouvu dle „kritiků“ ani nebude potřebovat a příliš mu nepomohou, jelikož je často nebude schopen posoudit a vyvodit z nich příslušné závěry). Tyto informace musí být klientovi poskytnuty jak ve smlouvě o úvěru, tak ještě před jejím uzavřením – ideálně prostřednictvím formuláře, který je přílohou zákona. Pokud by tyto informace banka či nebankovní subjekt neposkytly, hrozí jim významné sankce ze strany ČNB, resp. ČOI. Sankcí zásadního významu za porušení informační povinnosti je také úročení úvěru diskontní sazbou ČNB a nemožnost po klientovi požadovat jakékoliv další platby. (§ 8 zákona)

Přehled nejdůležitějších změn, které zákon o spotřebitelském úvěru od 1. 1. 2011 přinesl:

(<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/nova-pravidla-pro-spotreb-uvery-1-1-2011/1000464/59248/>)

■ 3. Zpřesnění RPSN

RPSN udává procentuální podíl z dlužné částky, který musí spotřebitel zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími výdaji spojenými s čerpáním úvěru. Zákon upřesňuje, jaké veškeré náklady se do RPSN zahrnují s tím, že je třeba klienta upozornit, že RPSN neobsahuje sankční následky za nesplácení úvěru. Jestliže smlouva o úvěru umožňuje změnu úrokové sazby zahrnuté do RPSN, avšak nelze ji číselně vyjádřit v době výpočtu, má se pro účely výpočtu za to, že úroková sazba zůstává neměnná až do konce účinnosti smlouvy.

■ 4. Konec nevýhodného prodeje na úvěr na přehlídkových akcích

Nový zákon upravuje pravidla týkající se smluv o vázaném spotřebitelském úvěru. Jde o úvěrové financování zboží nebo služeb. Častý problém s těmito smlouvami vznikal např. na prodejních přehlídkových akcích, kde se prodávalo předražené spotřební zboží na úvěr. Zákon nově stanovuje, že odstoupením od smlouvy o koupi zaniká i smlouva o vázaném spotřebitelském úvěru. Dříve se tyto smlouvy posuzovaly odděleně. Pokud tedy spotřebitel odstoupil od kupní smlouvy a vrátil koupené zboží, stále musel splácet spotřebitelský úvěr. Dle nové úpravy navíc spotřebitel v těchto případech není povinen splatit úvěr dříve, než mu je vrácena kupní cena.

Přehled nejdůležitějších změn, které zákon o spotřebitelském úvěru od 1. 1. 2011 přinesl: (<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/nova-pravidla-pro-spotreb-uvery-1-1-2011/1000464/59248/>)

■ 5. Povinnost posoudit schopnost dlužníků splácet

Poskytovatelé úvěrů musí nově také posoudit s odbornou péčí schopnost dlužníka splácet. Toto opatření míří hlavně proti „likvidačním“ úvěrům. Pro banky nepůjde o nic nového, jedná se o jejich běžný postup vyplývající mimo jiné z povinnosti jednat obezřetně. Standardem tento postup ale nebyl v případě některých nebankovních subjektů. K doložení této nové povinnosti proto bude vhodné vyžadovat vyplnění dotazníku o finanční situaci klienta a zjištění, zda klient nefiguruje v databázi osob nesplácejících dluhy.

Přehled nejdůležitějších změn, které zákon o spotřebitelském úvěru od 1. 1. 2011 přinesl:

(<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/nova-pravidla-pro-spotreb-uvery-1-1-2011/1000464/59248/>)

■ *Co zákon zatím neřeší

Zákon o spotřebitelském úvěru nestanovuje žádné limity úrokových sazeb. Ty tak nadále mohou být zvláště v případě nebankovních subjektů velmi vysoké a hlídat si je musí sami spotřebitelé. Zákon rovněž neřeší sjednávání rozhodčích doložek s odkazy na pochybné rozhodčí soudy, jejichž rozhodnutí je jen velmi omezeně přezkoumatelné a není proti němu odvolání. Na rozdíl od stálého rozhodčího soudu tyto instituce často nezajišťují v dostatečné míře spravedlivé a nestranné rozhodování. Zákon měl tuto problematiku původně upravovat, nakonec bude ale řešena zřejmě až v novele zákona o rozhodčím řízení.

Nejpravděpodobnější varianta nové úpravy se zdá být možnost sjednat si ve sporech ze spotřebitelských úvěrů rozhodčí doložku až po vzniku sporu mezi stranami s tím, že takový spor může být řešen jen stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona.

NOVÁ ÚPRAVA ROZHODČÍCH DOLOŽEK NÁSLEDNĚ OBSAŽENA V ZÁKONĚ O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – SPOTŘEBITELSKÉ SMLOUVY – ZMĚNA OD 1.4.2012 – VIZ PŘEDNÁŠKA Č. 11 - PŘEDLUŽENÍ DOMÁCNOSTÍ A ZPŮSOBY ŘEŠENÍ POHLEDÁVEK PO SPLATNOSTI ; EXEKUCE

Druhy spotřebitelských úvěrů

- přímé X nepřímé
- krátkodobé X střednědobé, dlouhodobé
- účelové X neúčelové
- zajištěné X nezajištěné

Formy poskytnutí spotřebitelského úvěru – další možné...

- poskytnutí kreditní karty se sjednaným limitem
- sjednání debetního limitu na běžném účtu (tzv. kontokorent)
- úvěr sjednaný přímo v prodejně (za vybrané zboží či služby)
- tzv. rychlé půjčky
- !!! Smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, vyžaduje písemnou formu a věřitel je povinen v ní uvést informace stanovené v příloze č. 3 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů. Nesplnění této informační povinnosti nebo písemné formy nemá za následek neplatnost smlouvy. Jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat. (6 odst. 1 zákona)
- Čerpání úvěru:
 - Jednorázové
 - postupné

Formy splácení spotřebitelského úvěru

- pravidelná splátka úvěru = splátka jistiny (úmoru) + úrok
 - splátka jistiny – částka, o kterou se sníží výše dluhu
 - úrok – odměna věřiteli za poskytnutí finančních prostředků

- Možnosti splácení:
 - anuitní splácení – výše pravidelné splátky úvěru se po celou dobu splácení úvěru nemění
 - konstantní splátky jistiny – výše pravidelné splátky úvěru se v průběhu splácení úvěru mění, resp. se snižuje (ceteris paribus), a to z důvodu, že se snižují úroky, protože klesá základ pro jejich výpočet

Příklad

ČNB: http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/formy_poskytnuti_splaceni_uveru.html

- Spotřebitelský úvěr: 3 000,- Kč na 3 roky, roční splátky, úroková míra 10 % p. a.
- anuitní splácení – za 3 roky zaplatíme 3 618,- Kč

období	anuita	úrok	úmor	stav dluhu
0				3 000
1	1 206	300	906	2 094
2	1 206	209	997	1 097
3	1 206	109	1097	0

- konstantní splátky jistiny – za 3 roky zaplatíme 3 600,- Kč

období	anuita	úrok	úmor	stav dluhu
0				3 000
1	1 300	300	1 000	2 000
2	1 200	200	1 000	1 000
3	1 100	100	1 000	0

Předčasné splacení spotřebitelského úvěru (§15 zákona o spotřebitelském úvěru)

- (1) Spotřebitel je oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na poměrné snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru.
- (2) Pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu nutných a objektivně odůvodněných nákladů, které mu vznikly v přímé souvislosti s předčasným splacením.
- (3) Výše náhrady nákladů nesmí přesáhnout 1 % z předčasně splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru, přesahuje-li doba mezi předčasným splacením a sjednaným koncem spotřebitelského úvěru jeden rok. Není-li tato doba delší než jeden rok, nesmí výše náhrady nákladů přesáhnout 0,5 % z předčasně splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru.
- ...
- (5) Náhrada nákladů nesmí přesáhnout částku úroku, kterou by spotřebitel zaplatil za dobu od předčasného splacení do skončení spotřebitelského úvěru.

Kreditní (úvěrové) karty

- platební karty
- kreditní karty X debetní karty X charge card
- úvěr z kreditní karty

Kreditní (úvěrové) karty – na co si dát pozor

- **vázání vydání kreditní karty na zřízení běžného účtu**
 - některé banky požadují zřízení běžného účtu (splátky úvěru jsou pak obvykle přímo inkasovány z tohoto účtu). Při vydání kreditní karty banka stanoví úvěrový revolvingový (obnovuje se) většinou měsíční rámec, do jehož výše můžete úvěr čerpat.
 - některé banky nabízejí kreditní karty i bez běžného účtu (k splácení úvěru dochází převodem).
- **související náklady - poplatek za vydání karty, měsíční poplatek za vedení kartového účtu**

Kreditní (úvěrové) karty – na co si dát pozor

- možnost využít tzv. bezúročného období - díky němu nemusíme zaplatit ani korunu navíc.

Je však třeba daný termín pečlivě hlídat a čerpané prostředky včas vrátit. Pozornost je třeba věnovat rovněž vymezení bezúročného období (od kdy se počítá, jak je dlouhé atd.) – vždy se pečlivě seznamte s konkrétními podmínkami (ne u každé kreditky je bezúročné období nabízeno...). Pokud v bezúročném období (dnes nejčastěji v rozpětí 40 - 55 dnů) úvěr splatíte, neplatíte z úvěru žádný úrok. Po uplynutí tohoto období však sklouznete do úročeného období, kde bývá úroková sazba poměrně vysoká (vyšší než u jiných typů úvěrů).

Při čerpání úvěru z kreditní karty v hotovosti (tj. vyberete-li si hotovost např. v bankomatu) většina bank neumožňuje využít pro danou částku bezúročného období, z vybrané částky tedy platíte úroky.

...Kreditní karta je především určena k bezhotovostním transakcím, tj. k bezhotovostním platbám u obchodníků.

Kreditní (úvěrové) karty – na co si dát pozor

ponechávejte si potvrzení o platbě kartou či výběru z bankomatu, při reklamaci na neoprávněný výběr kartou (např. obchodník si naúčtuje více) je budete potřebovat.

Pro tyto případy se seznamte s reklamačním řádem banky, podle kterého se v těchto případech postupuje. Reklamaci je potřeba podat bez zbytečného odkladu, každá banka má stanoveny vlastní lhůty (zpravidla od 1 do 3 měsíců od vzniku závady), do kdy je potřeba závady reklamovat. Nepodáte-li reklamaci v této lhůtě, nemáte nárok na náhradu škody či odstranění závady.

Reklamaci můžete podat písemně (poštou, faxem, někdy i e-mailem) nebo osobně.

V případě, že nesouhlasíte se způsobem vyřízení reklamace, máte možnost podat odvolání (opět ve stanovených lhůtách).

Kreditní (úvěrové) karty – na co si dát pozor

Pokud ani potom nejste spokojeni s postupem banky a vyřízením reklamace, máte právo obrátit se na další orgány – soud (pokud jste ve smlouvě s bankou neakceptovali rozhodčí doložku, podle které spory rozhoduje určený rozhodce bez možnosti obrátit se na nezávislý soud), v případě sporů z oblasti platebního styku a platebních karet máte k dispozici i finančního arbitra jako orgán mimosoudního řešení sporů, jehož nálezy jsou vykonatelné.

Více o finančním arbitrovi na <http://www.finarbitr.cz/cs/>

Kontokorent

- Bankovní produkt - kombinace běžného účtu klienta s možností čerpat úvěr (jednou z podmínek poskytnutí kontokorentu je právě existence běžného účtu u banky, kterou žádáte o kontokorentní úvěr, a tento účet je vedený po určitou dobu). Kontokorentní úvěr je čerpán tak, že klient, který si ho s bankou dohodne, může ze svého běžného účtu čerpat i v případě, že na něm už nemá vlastní prostředky, a to do stanoveného limitu (běžný účet může klesnout do záporných hodnot, nejvýše však do úrovně tohoto limitu). Od toho okamžiku klient čerpá od banky úvěr a platí za něj úroky.
- Poskytnutí a výše kontokorentního úvěru závisí na rozhodnutí banky. Banky většinou poskytují tento úvěr, resp. stanoví vyšší limit čerpání, takovým klientům, u kterých si ověřily, že dostávají na svůj běžný účet dostatek prostředků a mají dobrou platební disciplinu. Noví klienti dané banky mohou mít stanovený „limit“ nižší.

Kontokorent

- Úrokové sazby z kontokorentních úvěrů bývají zpravidla poměrně vysoké. Za překročení úvěrového limitu banky účtují vysoké sankční úroky. Před využitím této možnosti se proto vždy informujte o účtovaných úrocích a posudte, zda je pro vás čerpání úvěru výhodné. Pokud ho již čerpáte, dodržujte stanovený limit.
- Kromě úroků mohou být s kontokorentem spojeny další i vyšší poplatky jak za správu úvěru, tak závazková provize, kterou platíte za poskytnutí možnosti čerpat volně úvěr právě z nečerpaného kontokorentního limitu.

Kontokorent

- Splácení kontokorentu (kontokorentního úvěru) probíhá automaticky připsáním jakékoli platby došlé na účet. Důležité je dodržet termín, kdy musíte kontokorent splatit, tj. do kdy musíte obnovit kladný zůstatek na svém účtu. Tento termín závisí na dohodě s bankou, resp. na jejích obchodních podmínkách. Následně můžete kontokorentní úvěr opět do stanoveného limitu a po stanovenou dobu čerpat.

Nebankovní spotřebitelské úvěry

...spotřebitelské úvěry u nebankovních věřitelů

- Zboží na úvěr od splátkové společnosti
 - Rozložení zaplacení ceny zboží do delšího časového období – menší jednorázové zatížení rodinného rozpočtu, ale nižší počáteční náklady jsou obvykle spojeny s výslednou vyšší celkovou cenou (úroky, poplatky...).
 - Akontace - částka placená předem (před dodávkou), většinou jako první splátka kupní ceny, zbytek je doplácen v pravidelných splátkách
 - Splácení probíhá většinou příkazem k úhradě či složenkou. Pokud si zvolíte tzv. úvěr bez navýšení (odměnu věřiteli poskytne obchodník, který prodal zboží, a Vy ji tedy svým způsobem zaplatíte v ceně zboží) a dodržíte přesně daný splátkový kalendář, nezaplatíte ani korunu navíc. Naopak nesplácejícího klienta společnosti upomínají a na vymáhání si mohou najímat i externí agentury.

Nebankovní spotřebitelské úvěry

...spotřebitelské úvěry u nebankovních věřitelů

■ Tzv. rychlé půjčky

- „Cílené“ na klienty, kteří nedosáhnou na přísnější podmínky bankovní půjčky. Podstoupené vyšší riziko si věřitelé nechají „náležitě zaplatit“ (u některých společností hlavním zdrojem zisku není úrok, ale smluvní pokuty ze smluv. Ty jsou často záměrně nastaveny tak, aby se nedaly dodržet - podmínky splácení úvěrů bývají velmi obtížně splnitelné - způsoby převodů apod. Ve většině případů pak dojde na smluvní pokuty, které mohou skončit až exekucí majetku. Např. smlouvy u společností, které se chtějí levně dostat k nemovitostem – ty tak slouží jako zástavy k poskytnutým úvěrům).
- Splácení probíhá obdobným způsobem (složenka, příkaz k úhradě apod.), někdy může společnost splácení půjčky vyžadovat hotovostně (zástupci takovýchto společností chodí splátky vybírat přímo k dlužníkovi domů).
- Při hotovostních platbách si vždy nechte od příjemce peněz vystavit doklad, který pečlivě uschovejte.
- Při platbě převodem si pravidelně uschovávejte výpisy z účtu jako doklad o platbě.

Leasing

- „lease“ – pronájem, pronajímat, smlouva o pronájmu ...

leasing - specifická forma pronájmu hmotných i nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel (osoba, která majetek pronajímá) poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci (osobě, která získává možnost majetek používat) právo danou věc nebo právo v průběhu doby pronájmu používat

- na konci se pronajímaná věc či právo může (finanční leasing) nebo nemusí (operační leasing) stát součástí majetku klienta – nájemce

Při finančním leasingu, který u nás převažuje, zaplatí klient v leasingových splátkách celou cenu leasované věci a „úrok“ a na konci leasingové doby je věc převedena do vlastnictví klienta za symbolický poplatek. Finanční leasing je většinou dlouhodobějšího charakteru, z časového hlediska je zpravidla delší než leasing operativní. Zpravidla kryje dobu ekonomické životnosti pronajímaného majetku. Pronajímatel v tomto případě zpravidla přesouvá na nájemce všechny povinnosti související s pronájmem majetku (údržbu, opravy, servis atd.)

Leasing

Při operačním (operativním) leasingu se může jednat např. o krátkodobý pronájem podle potřeb klienta - nájemce, který (většinou jde o podnikatele, kteří si najímají zařízení k výkonu určité práce, kterou nevykonávají v rámci podnikání běžně) v nájmu nezaplatí celou cenu zařízení. Po skončení doby pronájmu dochází k navrácení pronajatého majetku pronajímateli. Bývá ve srovnání s finančním krátkodobější a doba pronájmu kratší než doba ekonomické životnosti daného majetku. Povinnosti související s pronájemem majetku (opravy, údržba, servis apod.) hradí obvykle pronajímatel.

- Leasing umožňuje užívat potřebnou věc ve vlastnictví jiného subjektu (leasingové společnosti) na nezbytně nutnou dobu.

V rámci leasingu zakoupí leasingová společnost věc (např. automobil nebo jiný dopravní prostředek, počítač, vybavení bytu nebo zahradní techniku...) vybranou podle záměrů a potřeb klienta a předá ji do jeho užívání na dohodnutou dobu.

Leasing

Leasovaná věc zůstává po celou dobu leasingu ve vlastnictví leasingové společnosti. Za užívání leasované věci se platí leasingové nájemné podle splátkového kalendáře, který je součástí leasingové smlouvy.

- Finanční společnosti v ČR nepotřebují k poskytování leasingu zvláštní povolení (licenci) ČNB či jiného orgánu státu, tzn. nepodléhají bankovnímu dohledu ani zvláštnímu administrativnímu dozoru jiného státního orgánu. Leasing poskytují v režimu živnostenského zákona.

Leasing

- Asi nejznámějším a nejrozšířenějším je v ČR leasing aut. Leasing aut, příp. dalších předmětů, byl v minulosti zajímavý především z daňových důvodů pro drobné podnikatele, dnes se jeho význam po změně daňových zákonů (zprísnily se podmínky daňové uznatelnosti leasingu) snižuje.

U aut je také jednoduché ošetřit fyzicky vlastnictví leasingové společnosti - až do splacení si ponechává tzv. velký technický průkaz vozidla.

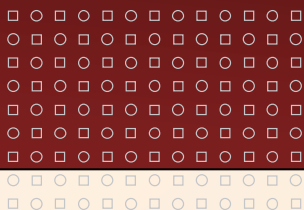
Některá rizika spojená s vlastnictvím vozu nenese pouze leasingová společnost, ale také leasingový nájemce.

Leasing

Povinné ručení - Obecně smí provozovat vozidlo pouze ten, jehož odpovědnost za škodu způsobenou provozem tohoto vozidla je pojištěna podle zákona, tj. ten, kdo uzavřel tzv. povinné ručení. Na nájemce jako provozovatele vozidla tak např. přechází solidární odpovědnost za úhradu příspěvku České kanceláři pojistitelů, je-li vozidlo provozováno bez povinného ručení, a také odpovědnost za úhradu pohledávky kanceláře (může dosáhnout i několikamilionové výše!) v případě, že tato poskytla plnění za škodu způsobenou vozidlem bez povinného ručení. Proto je vždy nutné si ověřit, zda povinné ručení uzavřela leasingová společnost a placení pojistného je součástí leasingových splátek nebo povinnost uzavřít povinné ručení byla smluvně přenesena přímo na leasingového nájemce. Jestliže chcete mít vozidlo pojištěno i havarijně, je nutné si způsob jeho uzavření ověřit obdobným způsobem. Před podpisem pojistné smlouvy v případě, že ji budete uzavírat v rámci leasingu vy osobně, se také zajímejte o to, zda vám pojišťovna započítá bonusy k povinnému ručení.

Hypoteční úvěr

- úvěr, jehož splacení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti, i rozestavěné
- z. č. 190/2004 Sb., o dluhopisech
- Účel
- doba splácení
- způsob čerpání
- způsob splácení

I malá půjčka může vést k exekuci

- Video ČNB

http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/video/

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2007 - 2008

k 31.12. sektor ²¹	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2007	2008	změna	změna (%)	2007	2008	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	485,9	465,9	-20,1	-4,13	616,6	692,2	75,6	12,25
Domácnosti	1 231,1	1 373,8	142,8	11,60	707,0	850,7	143,6	20,32
Vládní instituce	207,8	287,0	79,2	38,12	51,4	48,1	-3,3	-6,40
Finanční instituce	110,3	97,0	-13,3	-12,05	128,5	130,4	1,9	1,46
Ostatní²²	74,7	77,3	2,6	3,47	50,2	62,5	12,4	24,69
celkem	2 109,8	2 301,0	191,2	9,06	1 553,7	1 783,9	230,2	14,81

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 14, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2008 - 2009

K 31.12. sektor ¹⁷	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2008	2009	změna	změna (%)	2008	2009	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	466,0	493,0	27,0	5,79	692,2	636,1	-56,1	-8,11
Domácnosti	1 373,8	1 484,2	110,3	8,03	850,7	939,5	88,9	10,45
Vládní instituce	287,0	298,0	11,0	3,84	48,1	59,9	11,8	24,57
Finanční instituce	97,0	106,2	9,2	9,46	130,4	111,8	-18,5	-14,21
Ostatní	77,3	76,2	-1,1	-1,45	62,5	72,7	10,2	16,30
Celkem	2 301,0	2 457,5	156,5	6,80	1 783,9	1 820,1	36,2	2,03

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 12,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2009 - 2010

K 31. 12. sektor ¹¹	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2009	2010	změna	změna (%)	2009	2010	změna	změna (%)
Nefinanční podniky (vč. ostatních institucí)	610,7	632,9	22,2	3,64	782,2	779,7	-2,5	-0,32
Finanční instituce ¹²	118,0	116,6	-1,4	-1,22	129,8	118,4	-11,4	-8,77
Vládní instituce	306,4	284,6	-21,7	-7,09	66,2	64,9	-1,4	-2,04
Domácnosti celkem	1 551,3	1 641,6	90,4	5,83	940,5	1 028,2	87,7	9,32
Neziskové instituce	37,7	23,2	-14,5	-38,40	34,3	15,9	-18,3	-53,52
Nerezidenti	74,2	89,1	14,9	20,14	149,1	167,6	18,5	12,44
Celkem	2 698,2	2 788,1	89,9	3,33	2 102,1	2 174,8	72,7	3,46

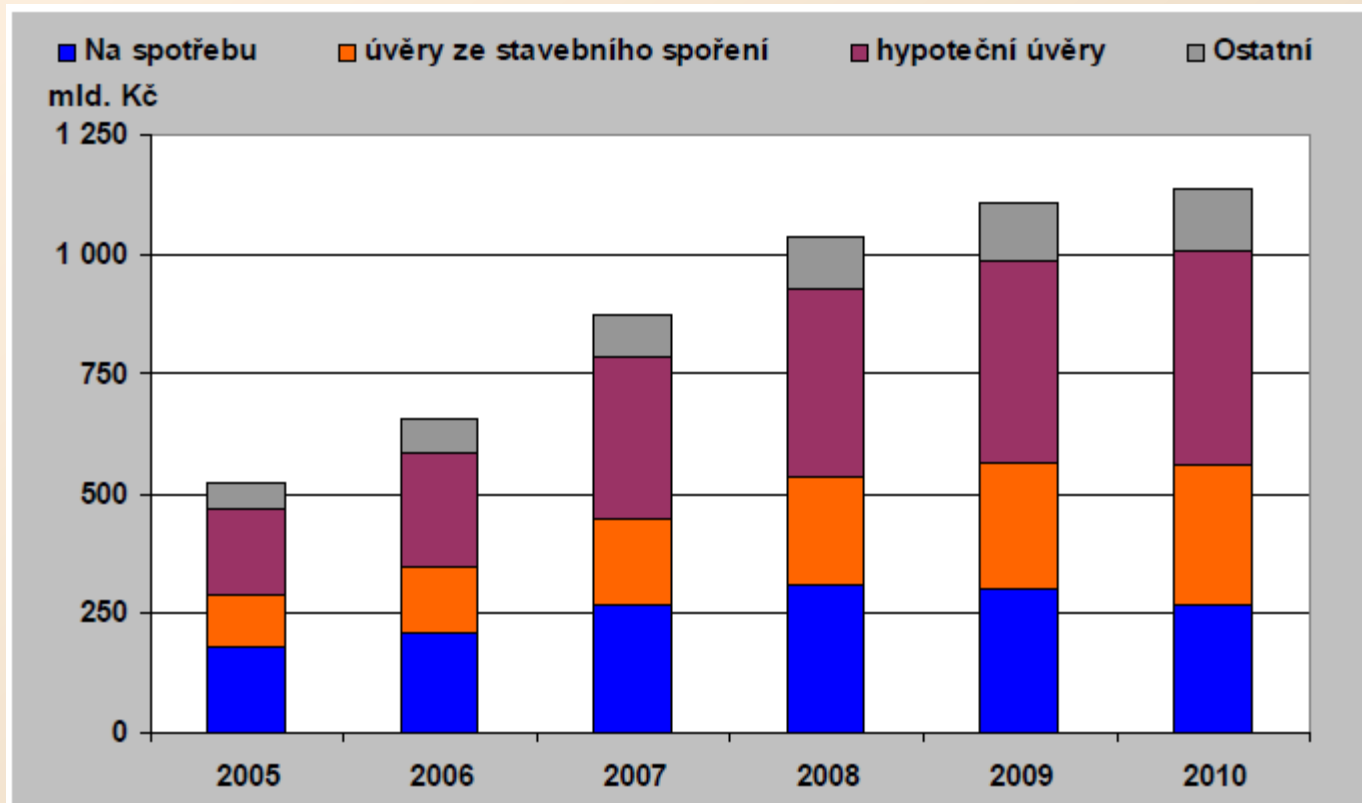
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 13,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2010 - 2011

K 31.12. sektor	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2010	2011	změna	změna (%)	2010	2011	změna	změna (%)
Domácnosti	1 641,6	1 711,3	69,7	4,2	1 028,2	1 095,2	67,1	6,5
Nefinanční podniky (vč. ostatních institucí)	632,9	673,1	40,2	6,4	779,7	828,2	48,5	6,2
Vládní instituce	284,6	305,1	20,5	7,2	64,9	64,2	-0,7	-1,1
Finanční instituce	116,6	116,9	0,4	0,3	118,4	117,0	-1,4	-1,2
Nerezidenti	89,1	84,9	-4,3	-4,8	166,9	196,9	30,0	18,0
Neziskové instituce	23,2	22,6	-0,6	-2,7	15,9	2,9	-13,0	-81,6
Celkem	2 788,1	2 914,0	125,8	4,5	2 174,0	2 304,5	130,4	6,0

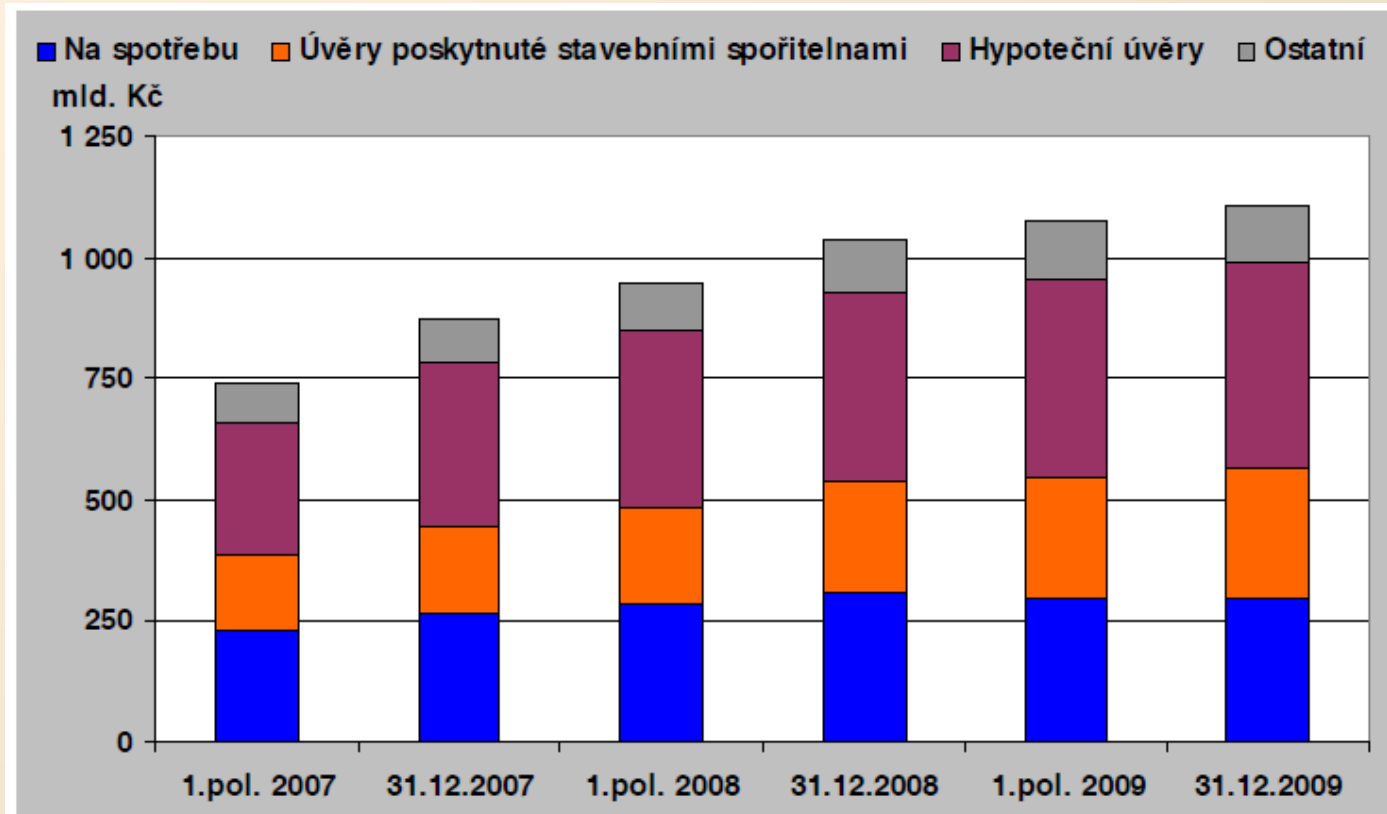
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 13.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

Celkové zadlužení domácností v České republice (2005 – 2010)

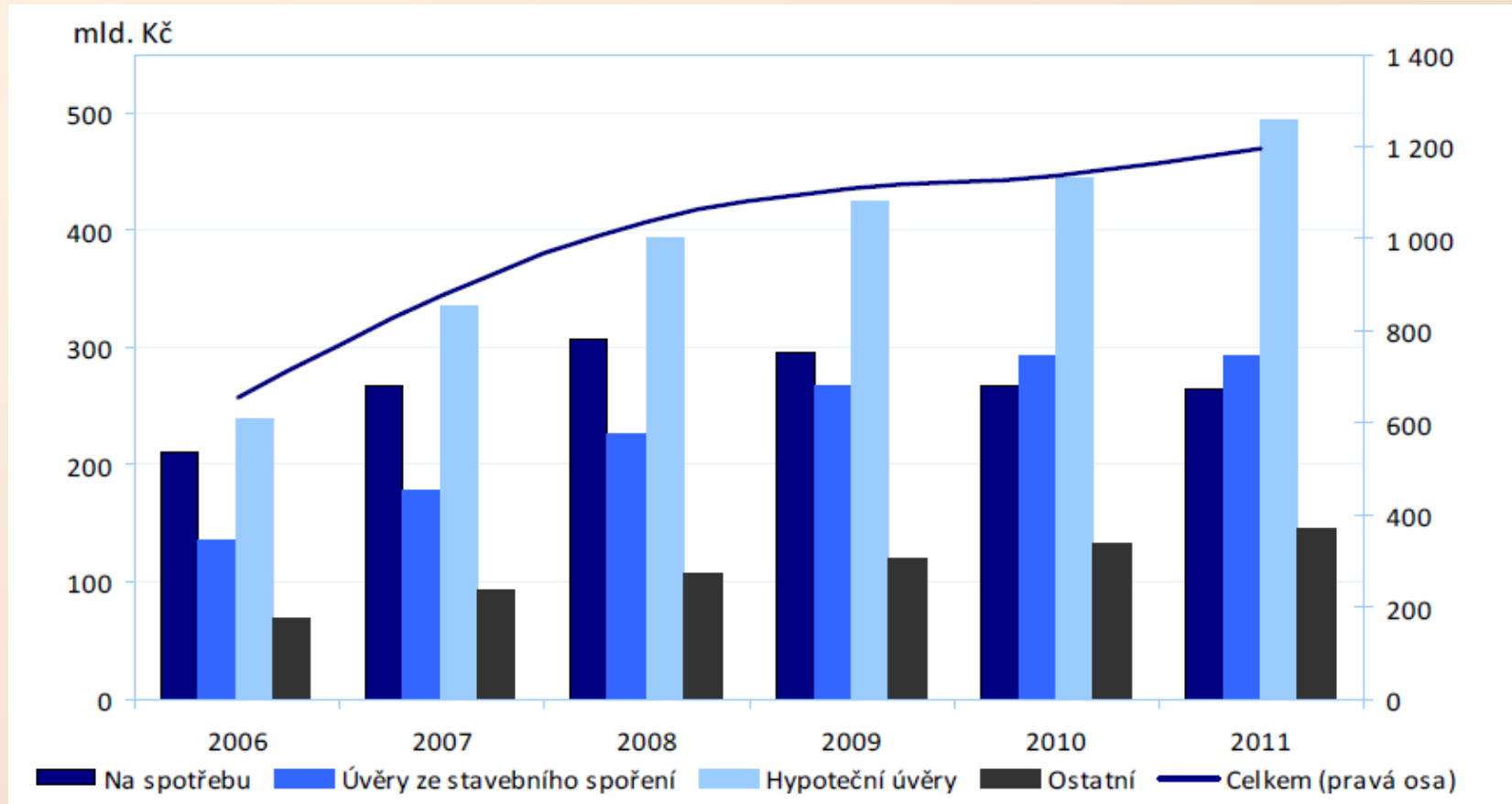
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 13,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji__FT_v_2010.pdf

Celkové zadlužení domácností v České republice (2007 – 2009)

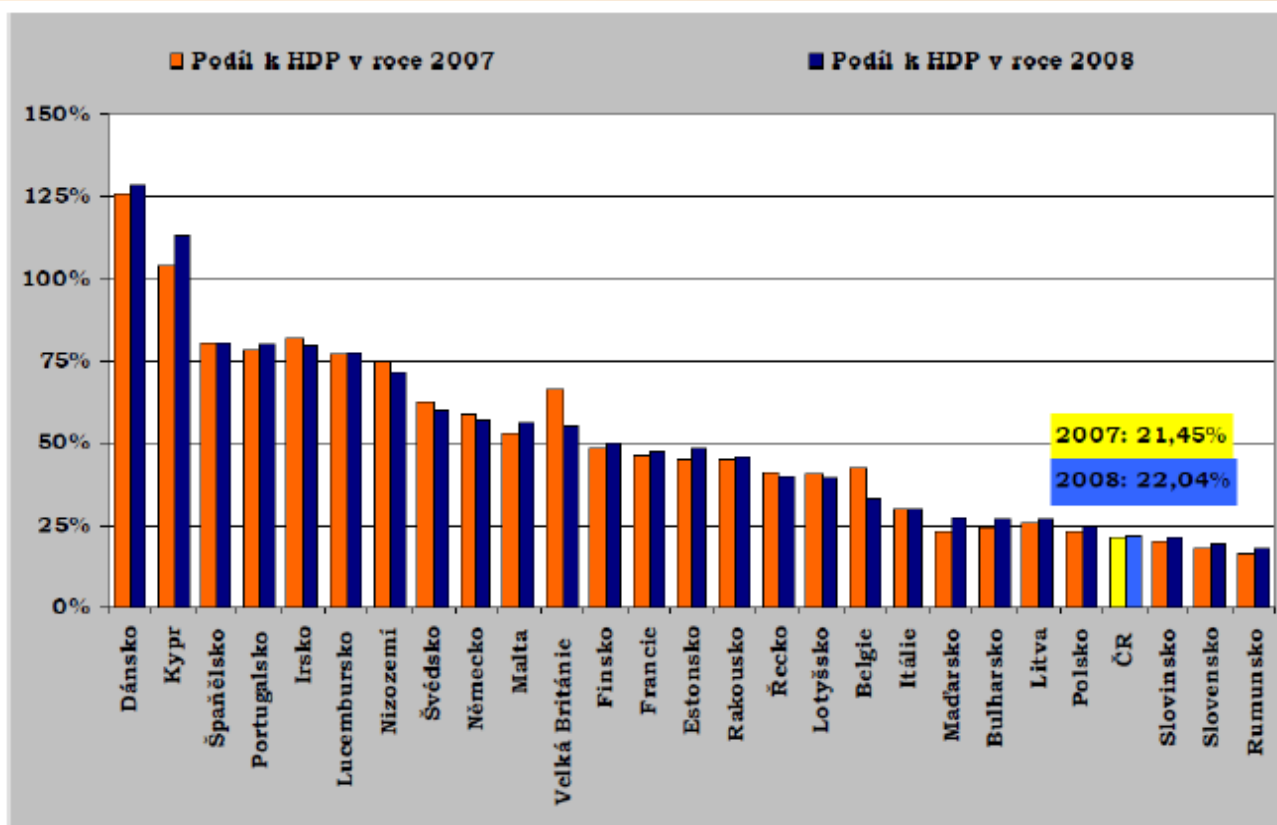
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 13,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Celkové zadlužení domácností v České republice (2006 – 2011)

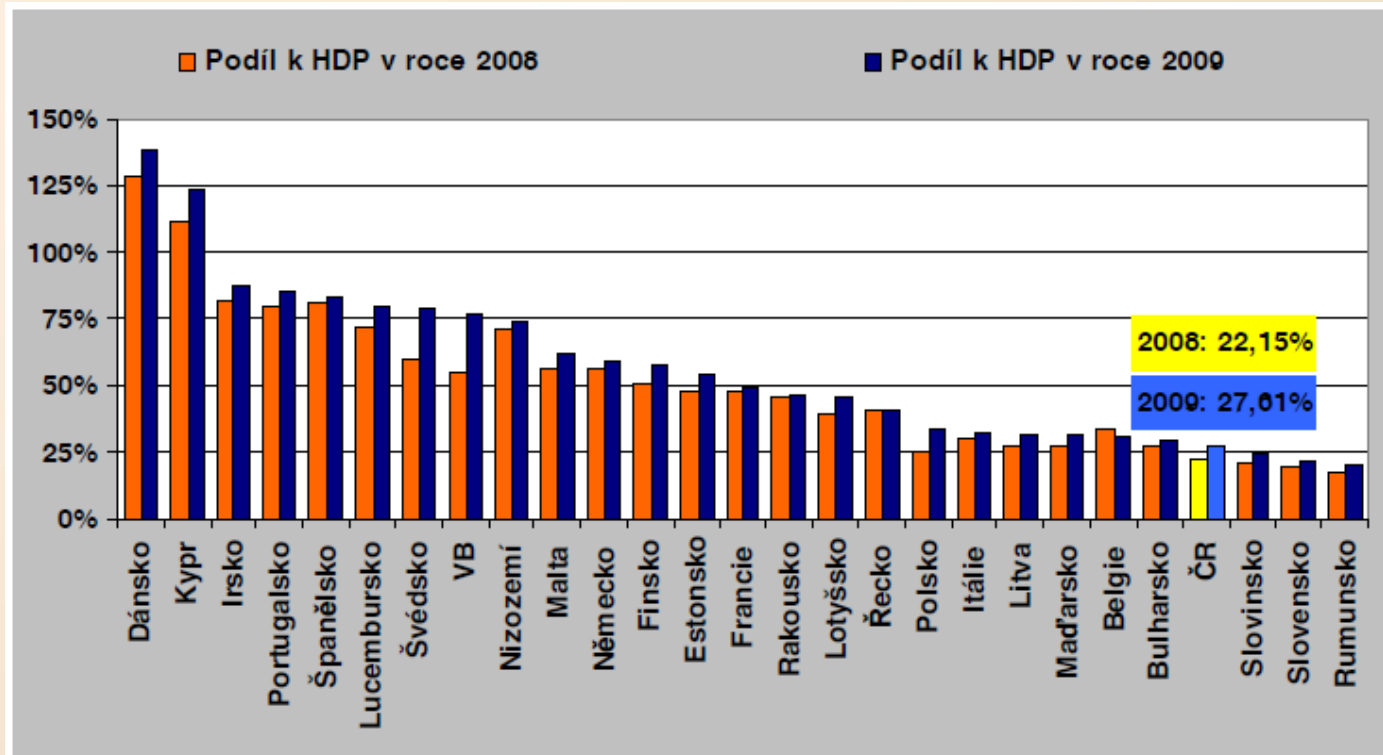
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 14.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

Srovnání zadlužení domácností v EU 2007 - 2008

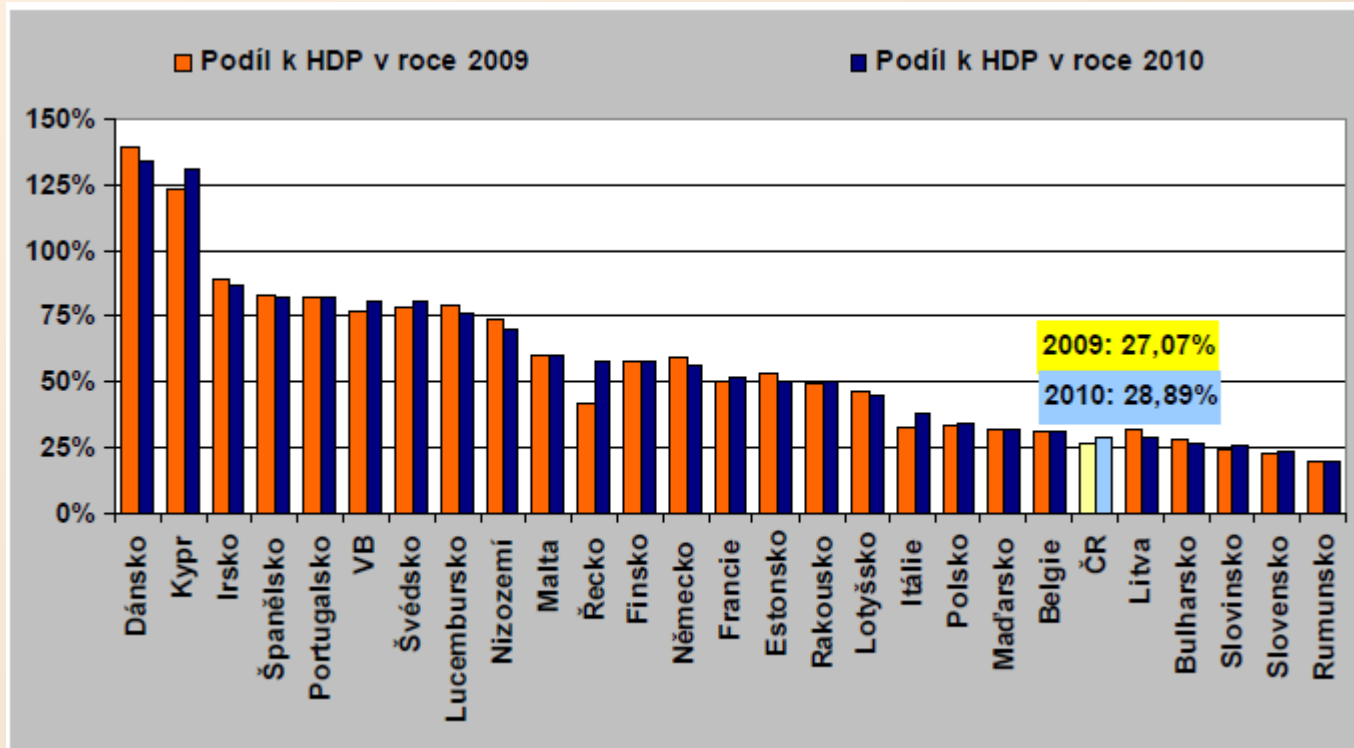
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 16,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Srovnání zadlužení domácností v EU 2008 - 2009

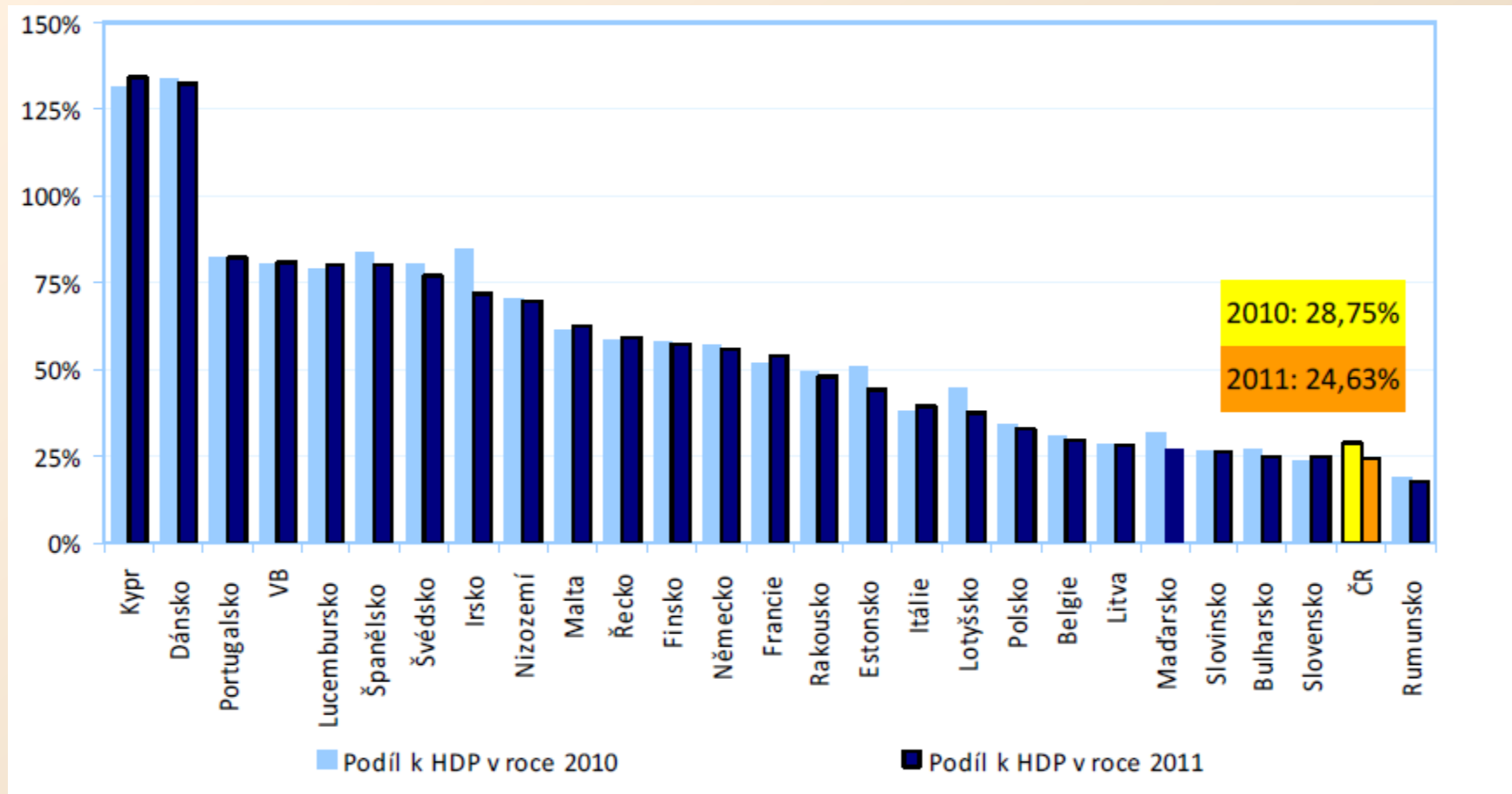
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 14,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Srovnání zadlužení domácností v EU 2009 - 2010

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 14,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Srovnání zadlužení domácností v EU 2010 - 2011

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 15.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

Stav hypotéčních úvěrů 2006 - 2008

k 31.12.		2006	2007	2008	meziroční změna	
					abs.	(%)
Občané	celkem (v tis. ks)	255,7	339,0	403,5	64,5	19,03
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	327,3	469,6	583,5	113,9	24,26
Podnikatelské subjekty	celkem (v tis. ks)	7,4	9,8	11,7	1,9	19,71
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	132,9	174,4	238,6	64,2	36,82
Municipality	celkem (v tis. ks)	0,8	0,8	0,9	0,1	2,38
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	8,0	8,3	8,5	0,2	1,96
celkem	celkem (v tis. ks)	263,9	349,6	416,1	66,4	19,01
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	468,3	652,3	830,6	178,3	27,34
Objem úvěrů (mld.Kč)		288,7	398,2	468,1	69,9	17,54

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 19, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Stav hypotéčních úvěrů 2007 - 2009

K 31.12.		2007	2008	2009	Meziroční změna	
					abs.	(%)
Občané	celkem (v tis. ks)	339,0	406,5	450,8	44,3	10,89
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	469,6	589,7	663,5	73,9	12,52
Podnikatelské subjekty	celkem (v tis. ks)	9,8	11,9	12,8	0,9	7,83
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	174,4	239,1	254,5	15,3	6,42
Municipality	celkem (v tis. ks)	0,8	0,9	0,9	0,0	5,35
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	8,3	8,5	9,0	0,6	6,56
Celkem	celkem (v tis. ks)	349,6	419,3	464,5	45,2	10,79
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	652,3	837,3	927,0	89,7	10,72
Objem úvěrů (mld.Kč)		398,2	468,1	626,5	158,4	33,83

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 16,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Stav hypotéčních úvěrů 2007 - 2009

K 31.12.		2007	2008	2009	Meziroční změna	
					abs.	(%)
Občané	celkem (v tis. ks)	339,0	406,5	450,8	44,3	10,89
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	469,6	589,7	663,5	73,9	12,52
Podnikatelské subjekty	celkem (v tis. ks)	9,8	11,9	12,8	0,9	7,83
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	174,4	239,1	254,5	15,3	6,42
Municipality	celkem (v tis. ks)	0,8	0,9	0,9	0,0	5,35
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	8,3	8,5	9,0	0,6	6,56
Celkem	celkem (v tis. ks)	349,6	419,3	464,5	45,2	10,79
	smluvní jistina celkem (mld. Kč)	652,3	837,3	927,0	89,7	10,72
Objem úvěrů (mld.Kč)		398,2	468,1	626,5	158,4	33,83

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 16,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Stav hypotéčních úvěrů domácností 2005 - 2008

k 31.12.	2005	2006	2007	2008	meziroční změna	
					abs.	(%)
Počet HŮ (tis.)	188,3	255,7	339,0	403,5	64,5	19,03
Smluvní jistina (mld. Kč)	226,5	327,3	469,6	583,5	113,9	24,26
Objem úvěrů (mld. Kč)	166,7	238,2	333,6	397,1	63,5	19,06

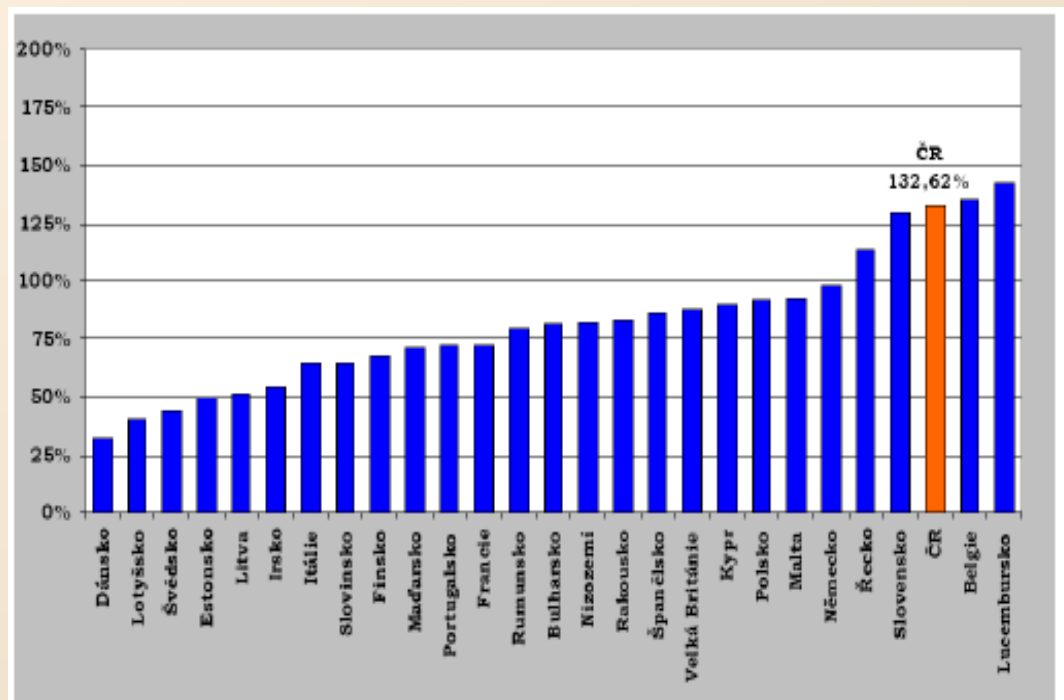
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 20,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Stav hypotéčních úvěrů poskytnutých domácnostem 2008 - 2011

K 31.12.	2008	2009	2010	2011	Meziroční změna	
					abs.	(%)
Počet HÚ celkem (tis.)	406,5	450,8	501,5	572,6	71,1	14,17
Smluvní jistina celkem (mld. Kč)	589,7	663,5	748,3	867,4	119,1	15,91
Objem HÚ (mld. Kč)	397,1	554,4	604,7	659,0	54,3	8,99

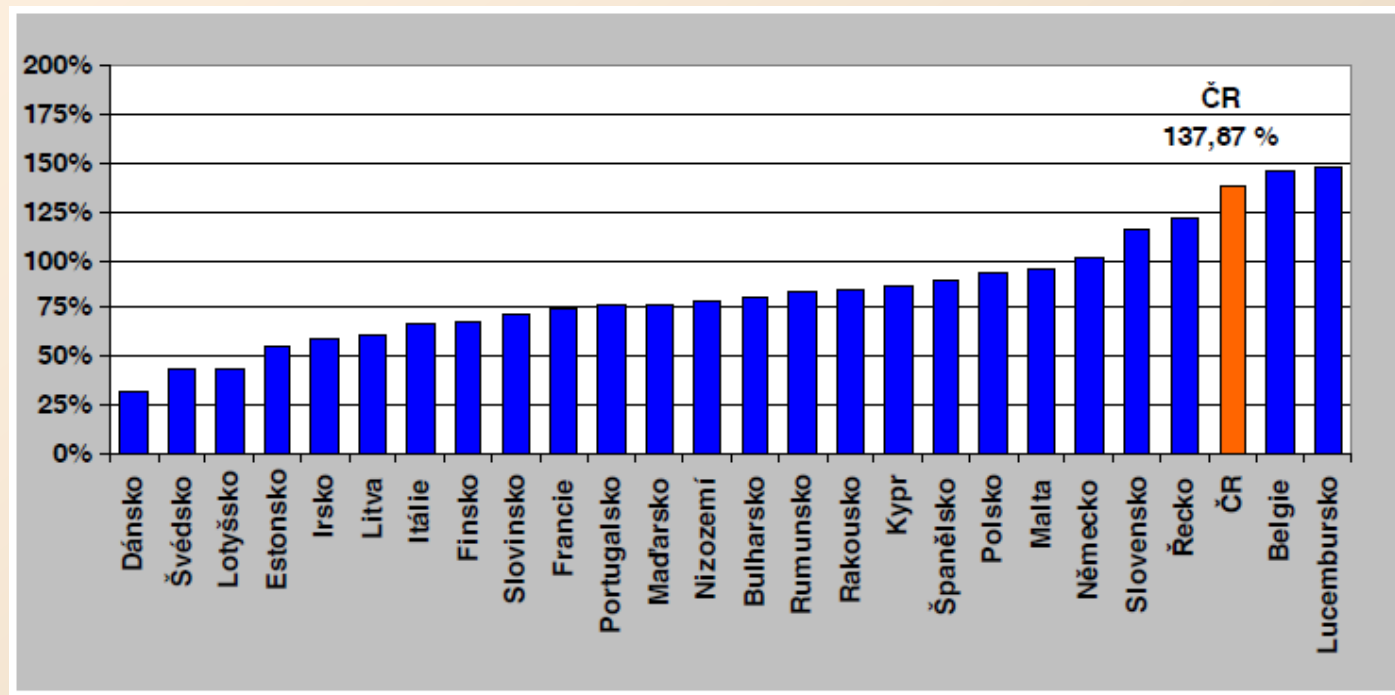
*Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 18.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf*

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2008

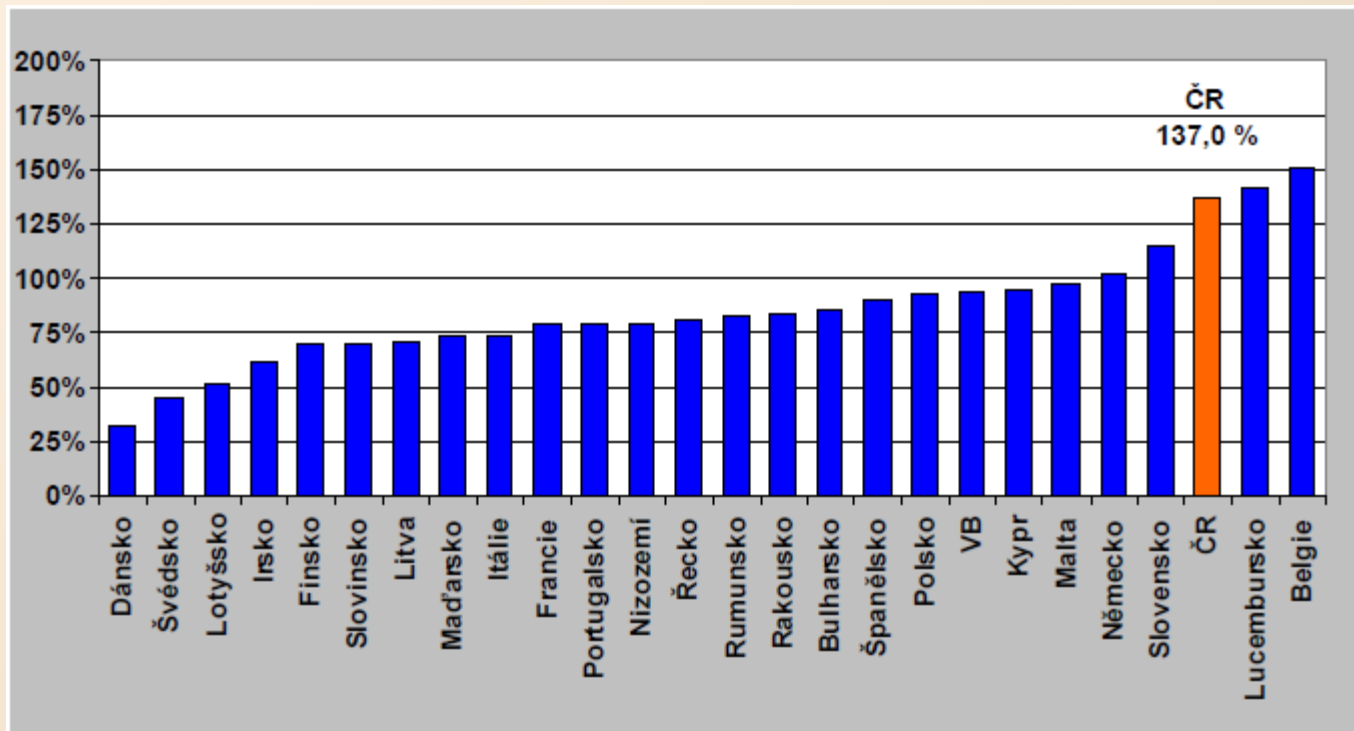
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 12, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT.pdf

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2009

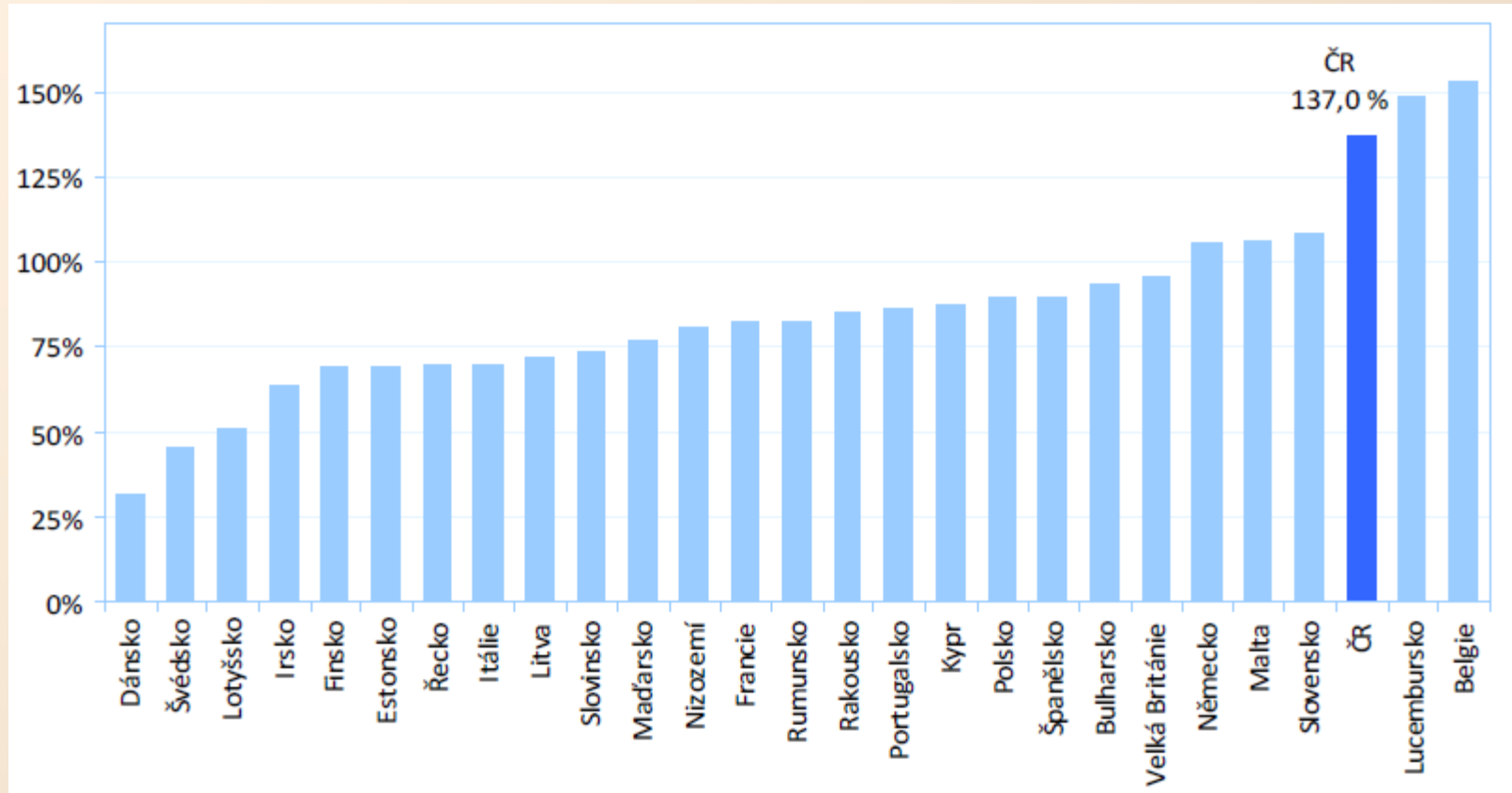
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 11,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2010

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 11,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2011

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 10.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

Měnověpolitické nástroje ČNB

úrokové sazby	úroková sazba	platí od
<u>dvoutýdenní repo operace</u> - 2T repo sazba	0,05 %	2.11.2012
<u>depozitní facilita</u> - diskontní sazba	0,05 %	2.11.2012
<u>marginální zápůjční facilita</u> - lombardní sazba	0,25 %	2.11.2012

Zdroj: Česká národní banka. Měnověpolitické nástroje, http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/

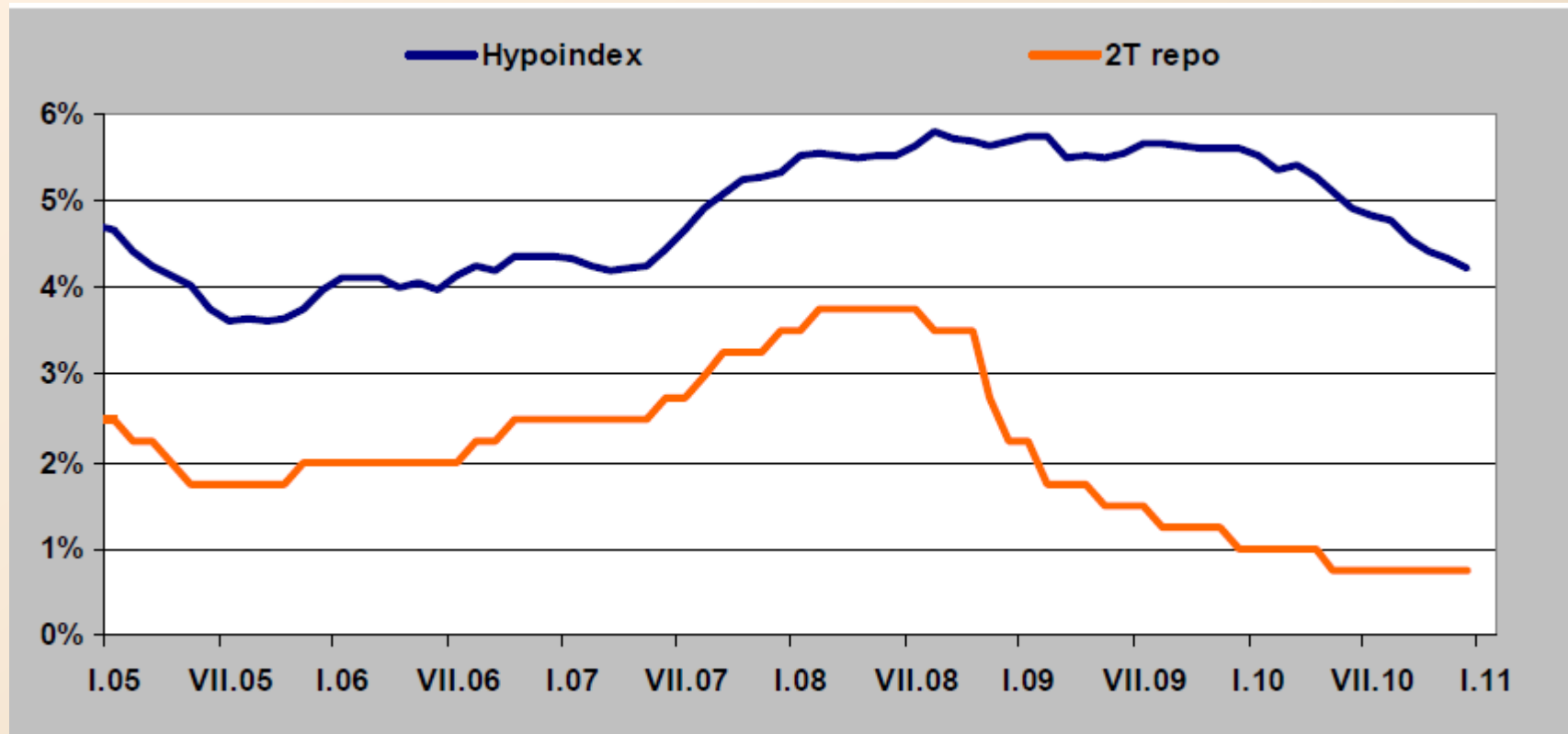
(%)	30.6.2007	31.12.2007	30.6.2008	31.12.2008	30.6.2009	31.12.2009
2T repo	2,75	3,50	3,75	2,25	1,50	1,00
Diskontní	1,75	2,50	2,75	1,25	0,50	0,25
Lombardní	3,75	4,50	4,75	3,25	2,50	2,00

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 11.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/financni_trh_55972.html

(%)	30.6.2009	31.12.2009	30.6.2010	31.12.2010	30.6.2011	31.12.2011
2T repo	1,50	1,00	0,75	0,75	0,75	0,75
Diskontní	0,50	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Lombardní	2,50	2,00	1,75	1,75	1,75	1,75

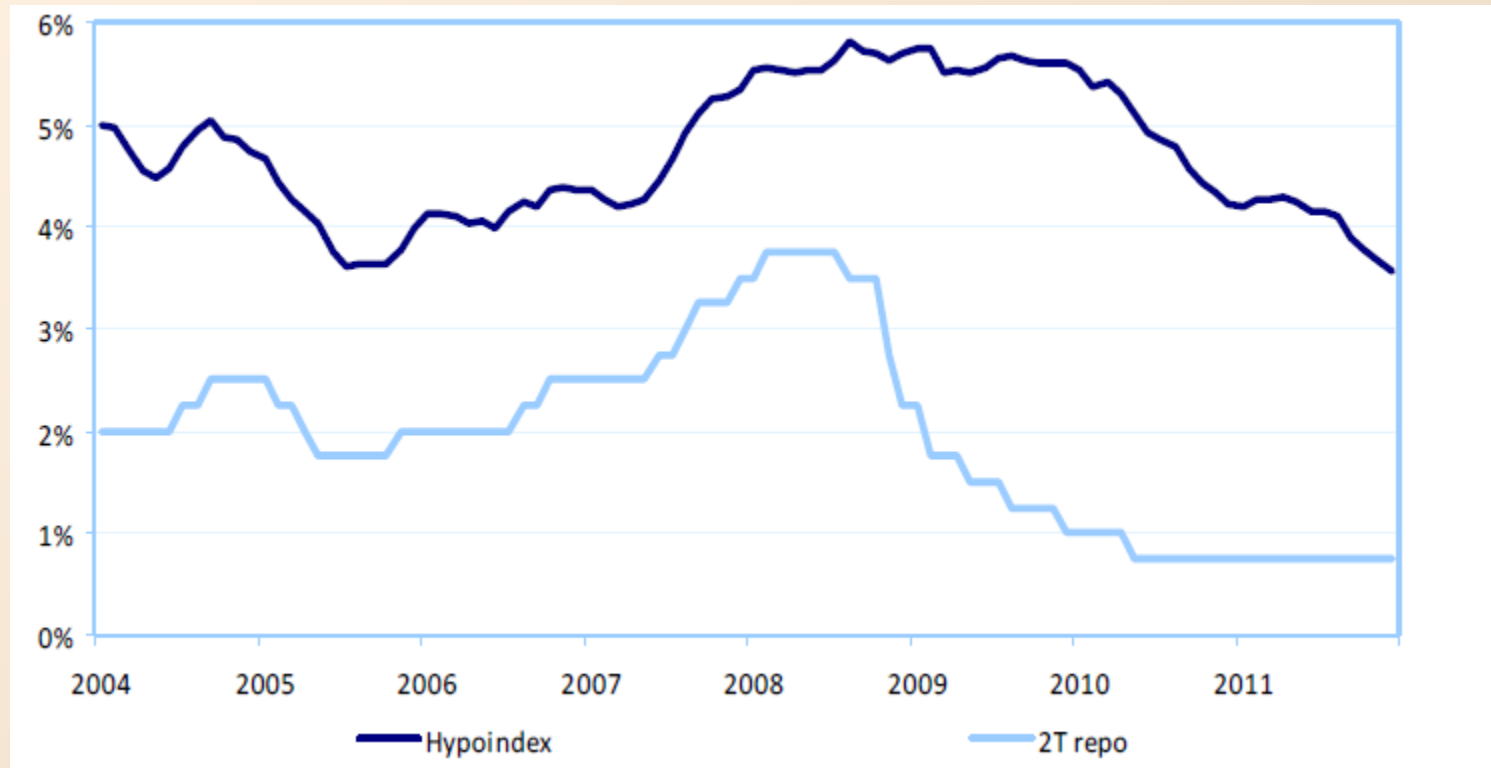
*Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 12.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf*

Vývoj vybraných úrokových sazeb (2005 – 2010)

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 17,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji__FT_v_2010.pdf

Vývoj vybraných úrokových sazeb (2004 – 2011)

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 19.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR v roce 2009

	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
Nové obchody (%)												
Na spotřebu	14,8	15,0	14,8	14,8	14,7	14,6	15,1	15,1	15,2	15,6	15,6	15,4
Na koupi bytových nemovitostí	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8

*Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 12,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf*

RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR v roce 2010

Nové obchody (%)	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
Na spotřebu	15,7	15,8	15,7	15,5	15,0	15,6	15,7	16,1	15,9	15,8	16,1	15,7
Na koupi bytových nemovitostí	5,6	5,6	5,6	5,5	5,4	5,3	5,2	5,2	5,0	4,9	4,9	4,8

*Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 12,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf*

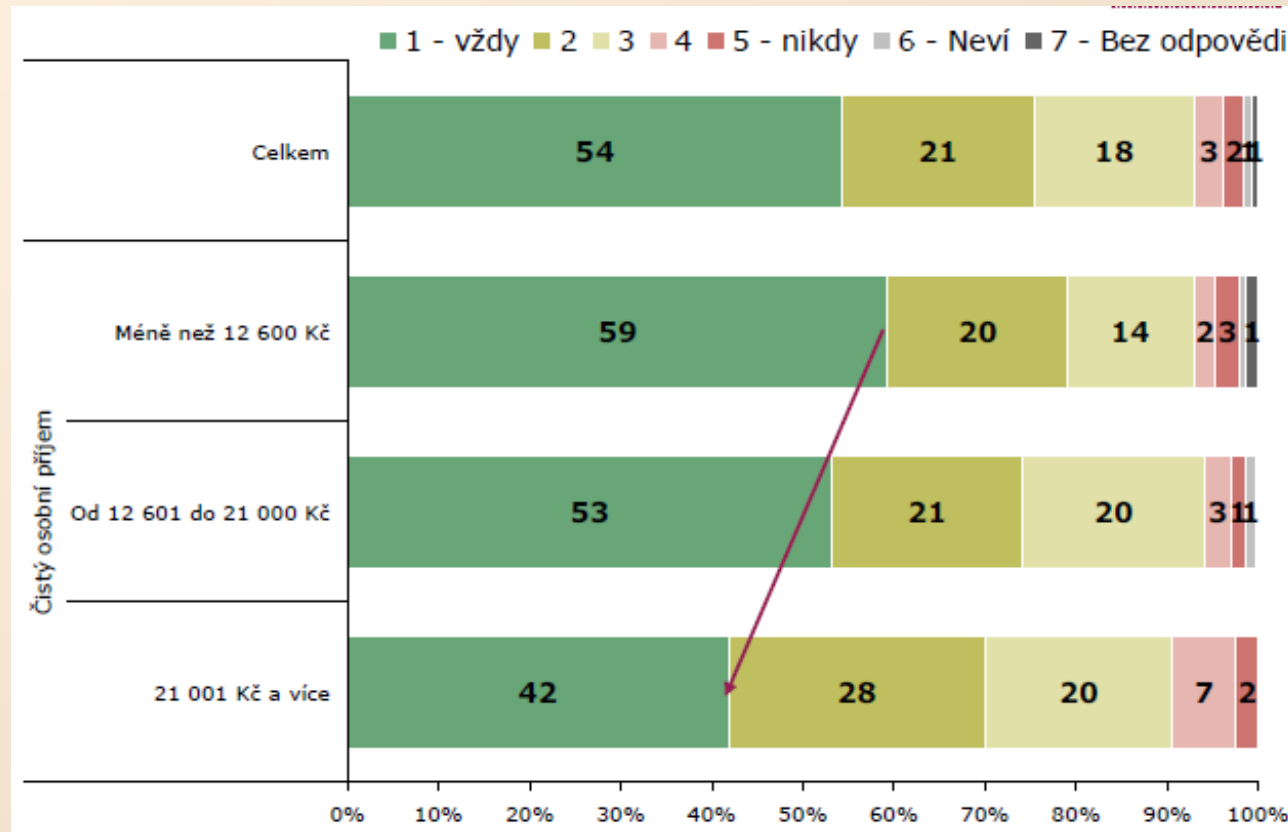
RPSN korunových úvěrů poskytnutých bankami v ČR v roce 2011

Nové obchody v roce 2011 (%)	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Na spotřebu	16,9	17,0	16,5	16,1	16,0	15,8	15,9	16,0	16,0	16,2	16,1	15,8
Na koupi byt. nemovitostí	4,8	4,8	4,8	4,7	4,7	4,6	4,5	4,6	4,4	4,3	4,1	4,1

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011, str. 13.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf

Osobní/rodinné finance v České republice

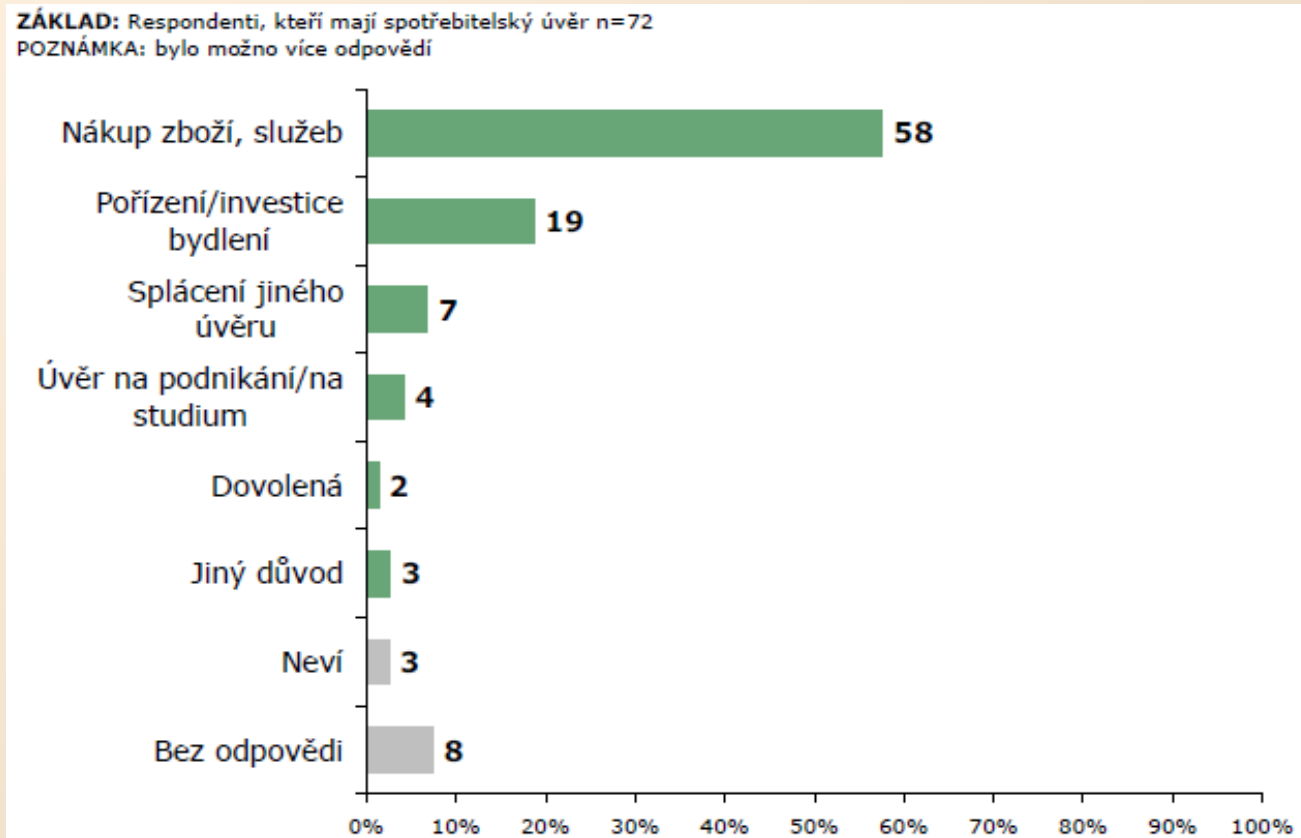
Dříve než si něco koupím, pečlivě zvažuji, jestli si to mohu dovolit

Zdroj: MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 58.

Osobní/rodinné finance v České republice

Z jakého důvodu, za jakým účelem jste si sjednal(a) spotřebitelský úvěr?

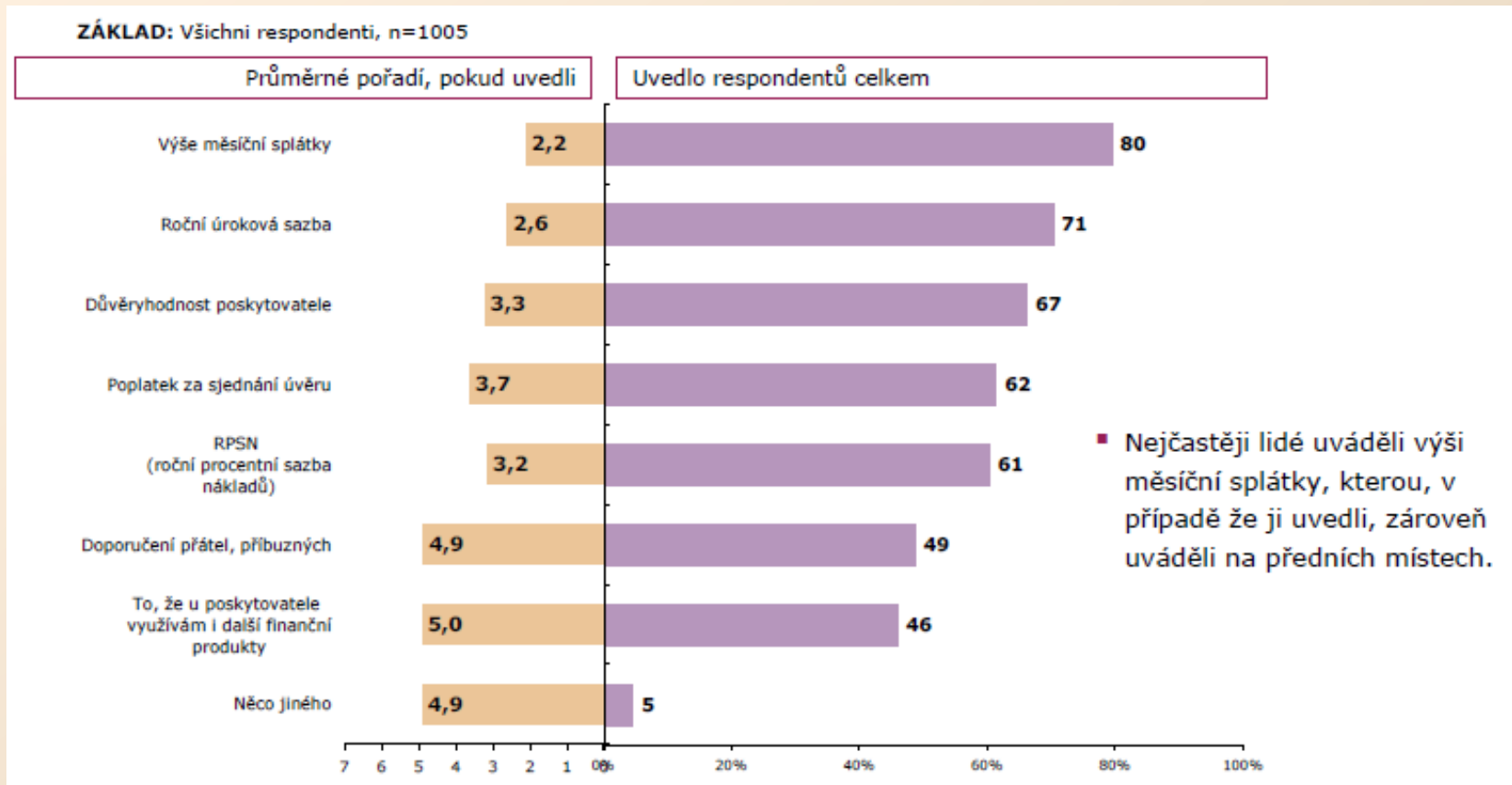
Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR :

Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_- 69

PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 54.

Osobní/rodinné finance v České republice

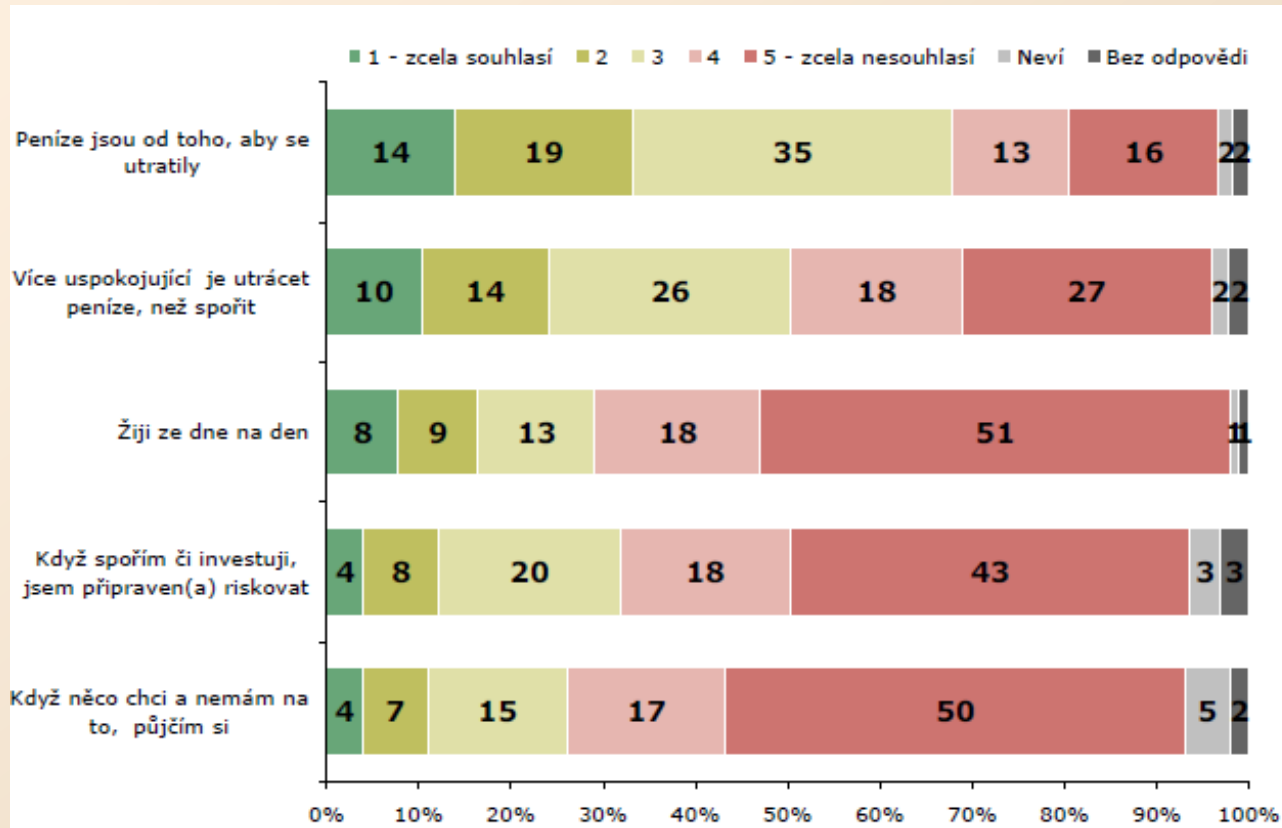
Podle jakých kritérií byste se rozhodoval(a), pokud byste si měl(a) vzít půjčku/úvěr?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 55.

Osobní/rodinné finance v České republice

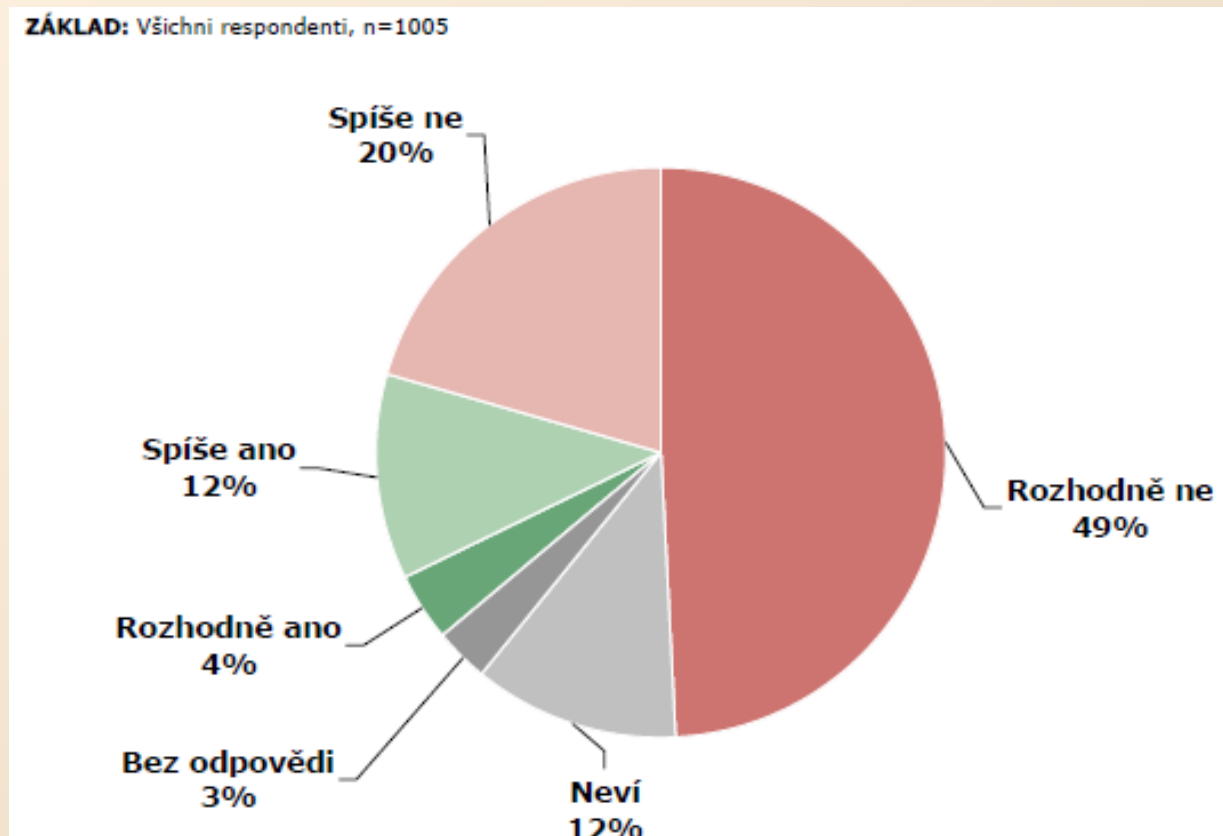
Spoření vs. utrácení

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 61.

Osobní/rodinné finance v České republice

Známý si vzal úvěr na dovolenou, vyšla ho o 20 % více, než by zaplatil bez úvěru. Udělal dobře?

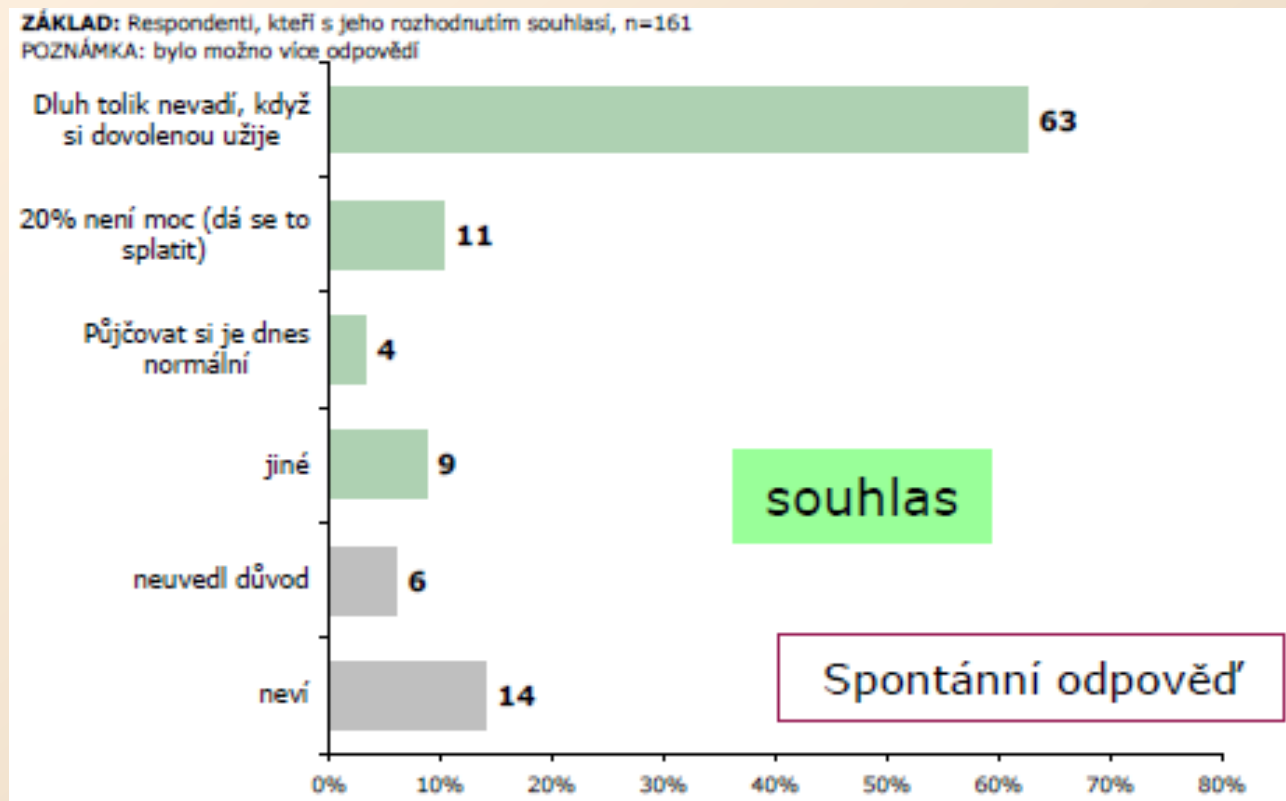

Zdroj: MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR :

Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 62.

Osobní/rodinné finance v České republice

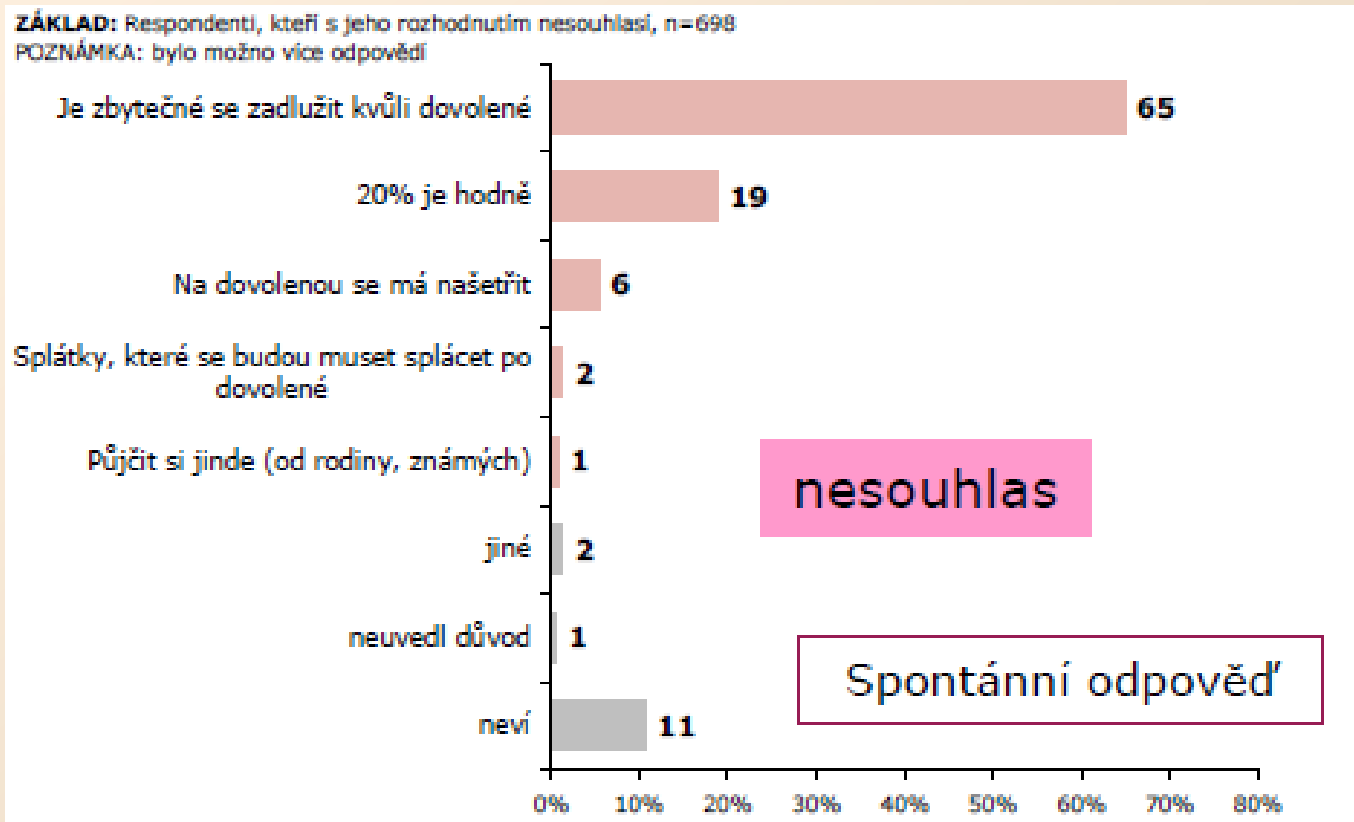
Známý si vzal úvěr na dovolenou, vyšla ho o 20 % více, než by zaplatil bez úvěru. Proč hodnotíte jeho rozhodnutí kladně?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 62.

Osobní/rodinné finance v České republice

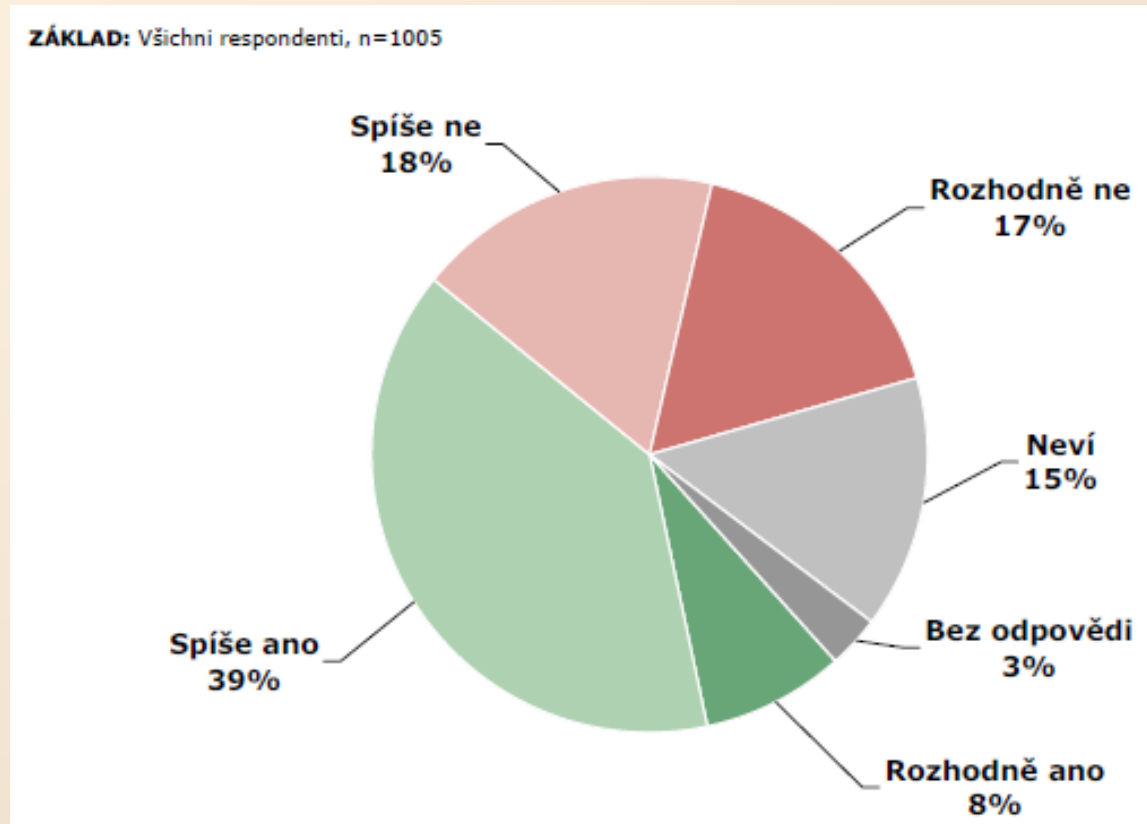
Známý si vzal úvěr na dovolenou, vyšla ho o 20 % více, než by zaplatil bez úvěru. Proč hodnotíte jeho rozhodnutí záporně?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 62.

Osobní/rodinné finance v České republice

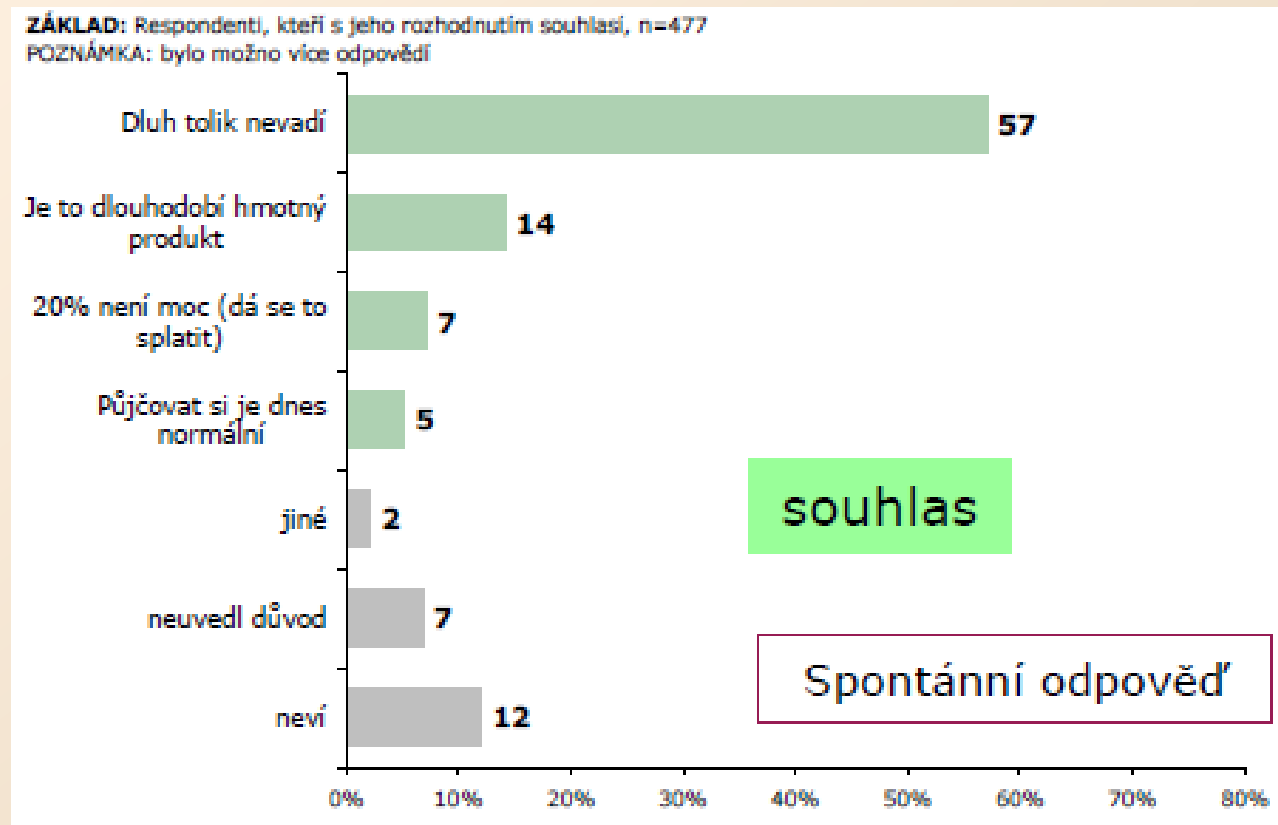
Známý si vzal úvěr na televizi. Udělal dobře?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 63.

Osobní/rodinné finance v České republice

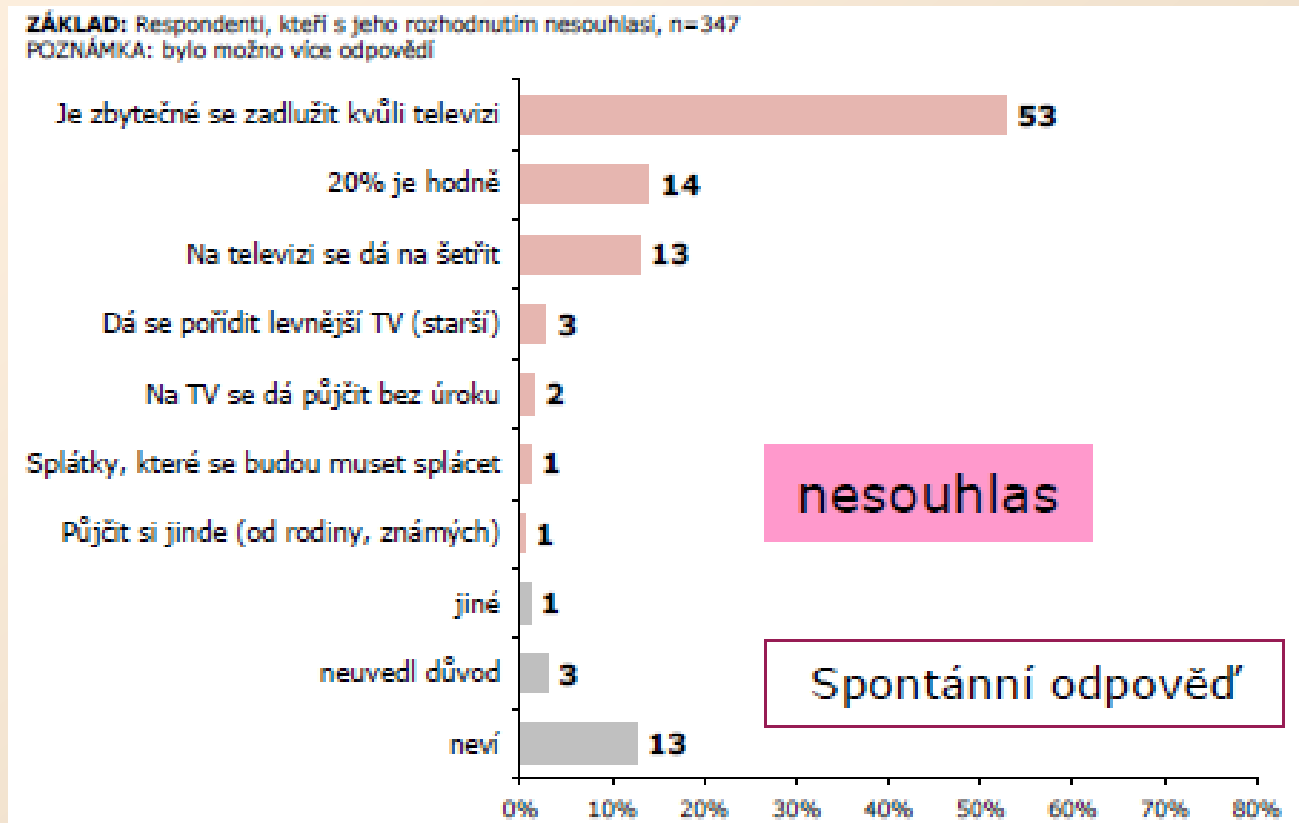
Známý si vzal úvěr na televizi. Proč hodnotíte jeho rozhodnutí kladně?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR :
Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 63.

Osobní/rodinné finance v České republice

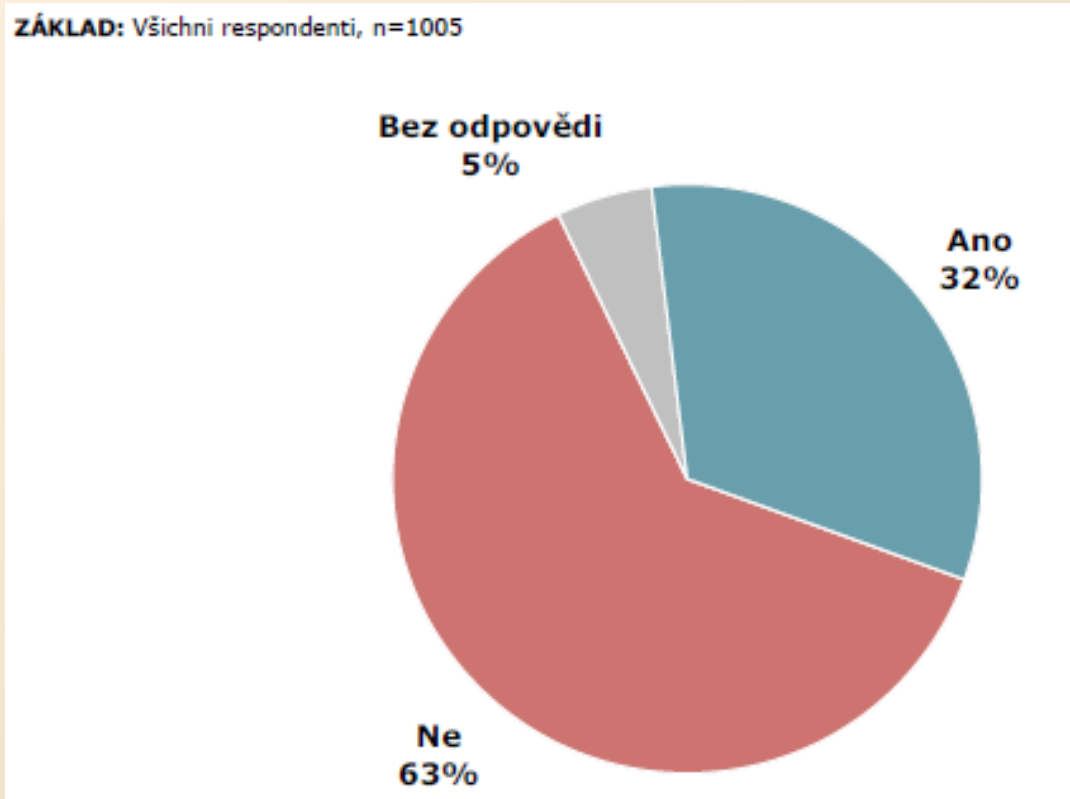
Známý si vzal úvěr na televizi. Proč hodnotíte jeho rozhodnutí záporně?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR :
Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 63.

Osobní/rodinné finance v České republice

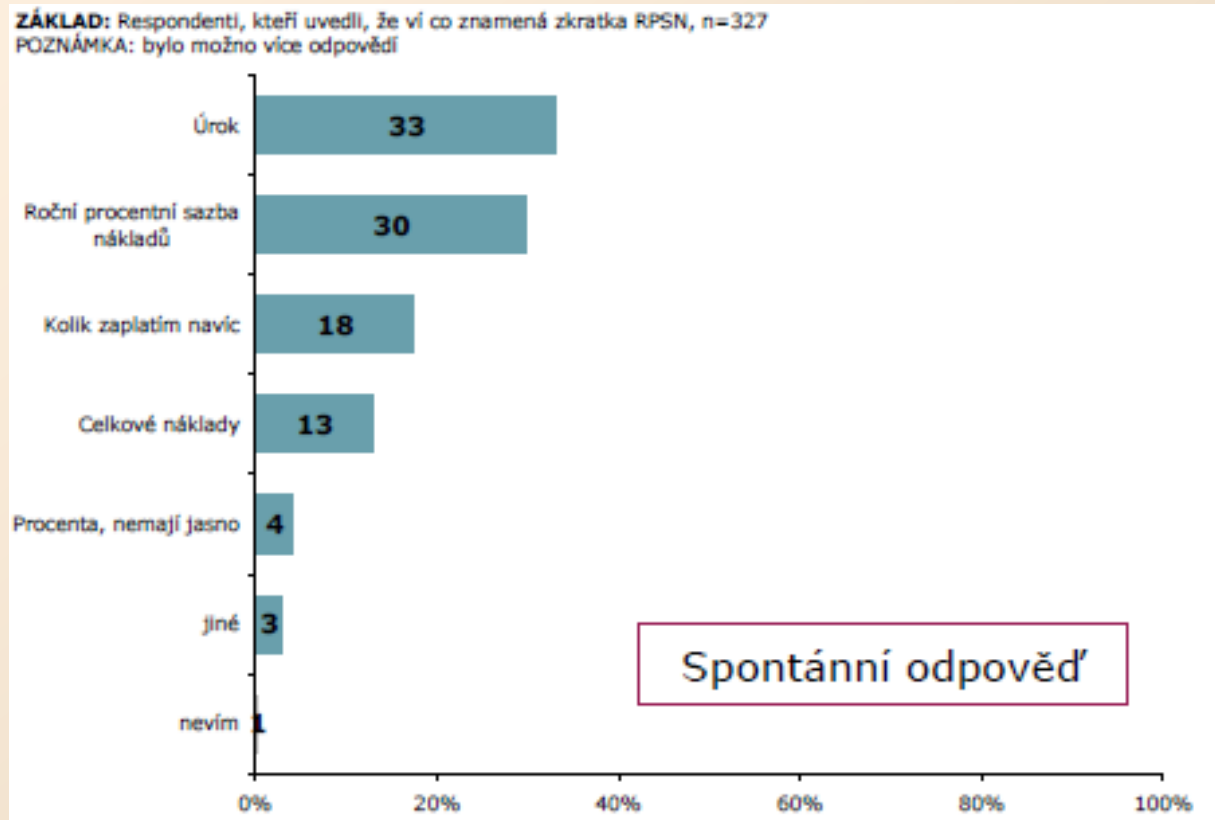
Věděl(a) byste, co znamená zkratka „RPSN“?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 74.

Osobní/rodinné finance v České republice

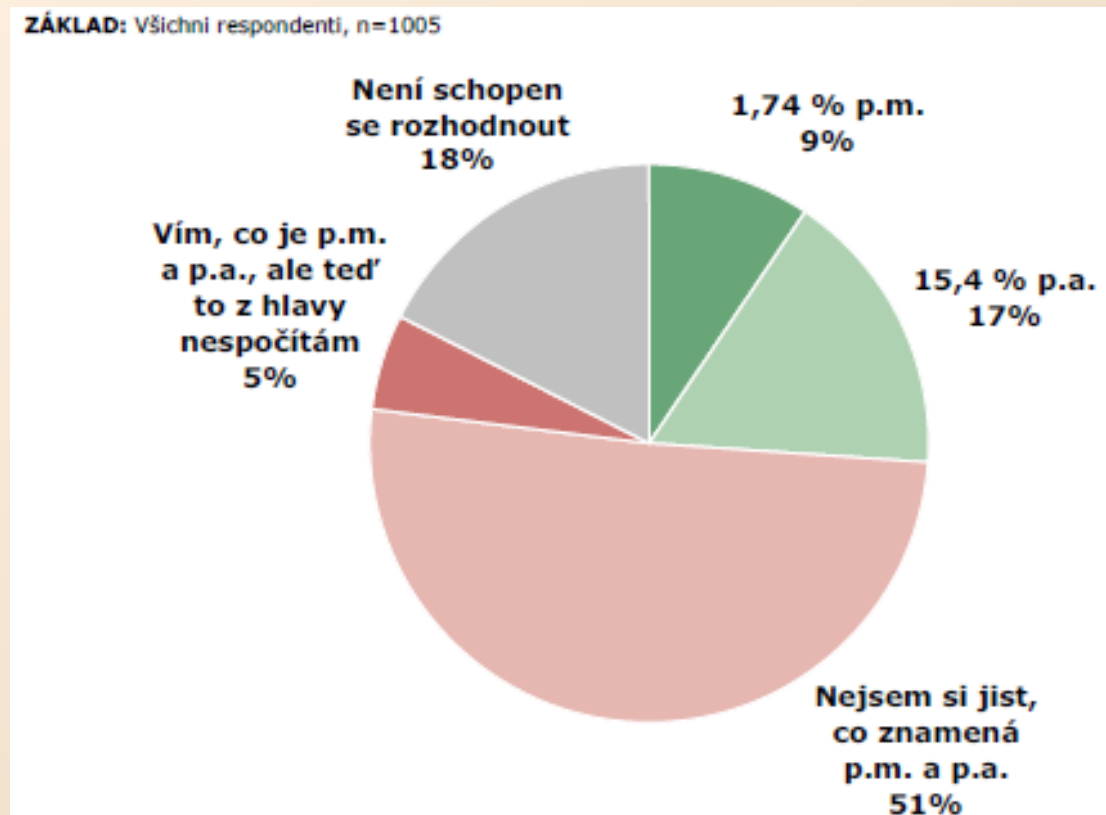
Co znamená zkratka „RPSN“?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 74.

Osobní/rodinné finance v České republice

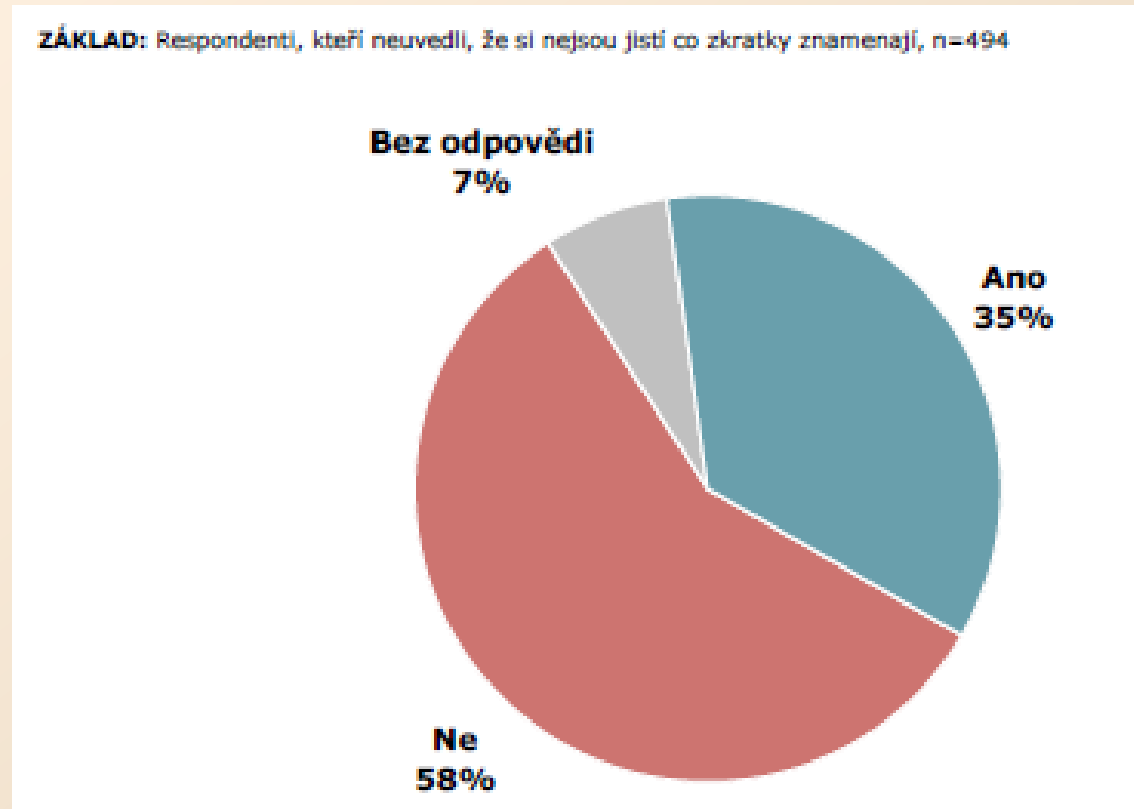
Který úvěr bude výhodnější – ten, který bude úročen 1,74 % p. m., nebo ten, který bude úročen 15,4 % p. a.?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR :
Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 75.

Osobní/rodinné finance v České republice

Věděl(a) byste, co znamená „p.m.“ a co „p.a.“?

Zdroj: MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY: STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf, str. 75.

Literatura

- MÁLEK, Petr; OŠKRDALOVÁ, Gabriela; VALOUCH, Petr. *Osobní finance*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 203 s. ISBN 9788021051577. kapitola 3, 13.
- Profit.cz: Knoblochová, V.: Je výhodnější půjčka, nebo úvěr?, <http://www.profit.cz/clanek/je-vyhodnejsi-pujckanebo-uver.aspx>
- Podnikatel.cz: Soukupová, K.: Potřebujete peníze na podnikání? Pozor, úvěr není půjčka, <http://www.podnikatel.cz/clanky/uver-neni-pujcka/>
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění
- Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, v platném znění

- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA: Spotřebitelské úvěry, http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/spotrebitelske_uvery.html
- BusinessInfo.cz: Nová pravidla pro poskytování spotřebitelských úvěrů od 1.1.2011, <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/nova-pravidla-pro-spotreb-uvery-1-1-2011/1000464/59248/>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008. http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009. http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf.

- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji__FT_v_2010.pdf.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2011.
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Zprava_o_FT_v_roce_2011_v02_04092012_CZ.pdf.
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA: Formy poskytnutí a splácení spotřebitelského úvěru, http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/formy_poskytnuti_splaceni_uveru.html.
- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA : Leasing,
http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/pujcky/leasing.html.

- ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. Měnověpolitické nástroje, http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/mp_nastroje/
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY : STEM/MARK: Finanční gramotnost v ČR : Kvantitativní výzkum – Finanční gramotnost obyvatel ČR. http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EXT_-_PPT_zaverecna_zprava_mereni_FG_-_plne_zneni.pdf.